

Aika 01.12.2025, klo 18:05 - 20:04

Paikka yhtenäiskoulun auditorio

Käsitellyt asiat

- § 66 Kokouksen laillisuuden ja päätösvaltaisuuden toteaminen**
- § 67 Pöytäkirjantarkastajien valitseminen**
- § 68 Sidonnaisuusilmoitukset 2025-2029**
- § 69 Kaavoituskatsaus 2025**
- § 70 Aloiteluettelo 2025**
- § 71 Talousarviomuutos 2025: lisämääräraha, hallinto- ja talouspalvelut**
- § 72 Talousarviomuutos 2025: määrärahan siirto sivistyspalvelut**
- § 73 Kuntastrategia 2026-2030**
- § 74 Maankäyttösopimusehdot**
- § 75 Kaavoituksen, maankäytön ja mittaustöiden taksa**
- § 76 Talousarvio 2026 ja -suunnitelma 2027-2028**
- § 77 Kunnanvaltuuston kokoukset vuonna 2026**
- § 78 Muut asiat**
- § 79 Kiireellisten asioiden käsitteleminen**
- § 80 Kokouksen päättäminen**

Saapuvilla olleet jäsenet

Priitta Pöyhtäri-Trøen, puheenjohtaja
Sakari Silén, 1. varapuheenjohtaja
Otto Pieskä, 2. varapuheenjohtaja
Mika Brännare
Manu Friman
Mirva Kantomaa
Anne-Mari Keimiöniemi
Jukka Korhonen
Leena Kurki
Jari Makkonen
Juuso Mattila
Johanna Mikkola
Henri H Muotka
Juha Niemelä
Pirjo A. Rauhala
Pirkko M. Rauhala
Juha Särkijärvi

Muut saapuvilla olleet

Laura Enbuska-Mäki, kunnanjohtaja
Katri Rantakokko, hallintojohtaja, sihteeri
Kaisa Kylä-Kaila, kehittämisspäälikkö
Milla Liikavainio, talouspäälikkö
Päivi Rantakokko, sivistysjohtaja
Jussi-Pekka Tammilehto, elinvoimajohtaja

Poissa

Minna Back
Sofia Muotka, nuorisovaltuuston edustaja
Yrjö Perkkiö, vanhus- ja vammaisneuvoston edustaja
Ismo Micklin, varajäsen
Matti Myllykangas
Maarit Rönkkönen, varajäsen

Allekirjoitukset

Priitta Pöyhtäri-Trøen
Puheenjohtaja

Sakari Silén
Puheenjohtaja
§72, §76

Katri Rantakokko
Sihteeri

Pöytäkirjan tarkastus

Pöytäkirja on tarkastettu ja hyväksytty

Leena Kurki

Jari Makkonen

Pöytäkirjan nähtävänäolo

Pöytäkirja asetetaan nähtäville kunnan verkkosivuille 9.12.2025.

§ 66

Kokouksen laillisuuden ja päätösvaltaisuuden toteaminen

Hallintosäännöstä säädetään kuntalain 90 §:ssä, joka sisältää valtuuston toimintaan liittyvät asiat. Esteellisyydestä säädetään kuntalain 97 §:ssä ja hallintolain 27–30 §:issä sekä mm. kokoontumisesta, käsiteltävistä asioista, päätösvaltaisuudesta ja pöytäkirjasta kuntalain 94–107 §:issä.

Hallintosäännön 104 §:n mukaan kokouskutsu valtuuston kokoukseen tulee lähettää vähintään seitsemän (7) päivää ennen kokousta kullekin valtuutetulle ja niille, joilla on kokouksessa läsnäolo-oikeus tai -velvollisuus. Samassa ajassa on kokouksesta tiedotettava kunnan verkkosivuilla. Kunnanhallituksen puheenjohtajan ja kunnanjohtajan on oltava läsnä valtuuston kokouksessa, mutta heidän poissaolonsa ei estä asioiden käsittelyä. Hallituksen jäsenillä on läsnäolo-oikeus. Esityslista on lähetettävä vähintään viisi päivää ennen kokousta, jolleivät erityiset syyt ole esteenä.

Hallintosäännön 109 § sisältää varavaltuutetun kutsumisen. Valtuutetun, joka ei pääse kokoukseen tai on esteellinen käsittelemään esityslistalla olevaa asiaa, on viipymättä ilmoitettava esteestä tai esteellisyydestä valtuuston puheenjohtajalle tai sihteerille. Saatuaan valtuutetulta tai muuten luotettavasti tiedon esteestä tai esteellisyydestä puheenjohtajan tai sihteerin on kutsuttava valtuutetun sijaan kuntalain 17 §:n 1 momentissa tarkoitettu varavaltuutettu. Varavaltuutetut kutsutaan kokoukseen noudattaen heidän sijaantulojärjestystään. Oikeuskäytännön mukaan kutsumisessa on aina selvitettävä, onko järjestyksessä ensimmäisellä este, jotta järjestyksessä seuraava voidaan kutsua.

Läsnäolo todetaan sähköisesti tai nimenhuudolla. Nimenhuudon jälkeen puheenjohtaja toteaa esteen ilmoittaneet valtuutetut ja läsnä olevat varavaltuutetut sekä sen, onko valtuusto laillisesti koolle kutsuttu ja päätösvaltainen. Päätösvaltaisuus edellyttää, että vähintään kaksi kolmasosaa valtuutetuista on läsnä.

Kokouskutsu on lähetetty 24.11.2025 ja esityslista on 26.11.2025 julkaistu kunnan verkkosivuilla ja lähetetty sähköisesti kullekin valtuutetulle, varavaltuutetuille, kunnanhallituksen jäsenille, kunnanjohtajalle, tarkastuslautakunnan jäsenille sekä vaikuttamistoimielimille.

Kokouskäsittely

Ennen varsinaisen kokouksen alkua maankäyttöinsinööri Aatu Harmaala ja työpäällikkö Antti Hietala esittäytyivät valtuutetuille.

Päätös

Nimenhuudon jälkeen puheenjohtaja totesi, että kokouksessa oli läsnä 15 valtuutettua ja kaksi varavaltuutettua. Nuorisovaltuuston tai vanhus- ja vammaisneuvoston edustajat eivät olleet läsnä. Puheenjohtaja totesi, että kokous on laillisesti koolle kutsuttu ja päätösvaltainen.

§ 67

Pöytäkirjantarkastajien valitseminen

Hallintosäännön 109 §:n mukaan valtuusto valitsee jokaisessa kokouksessa kaksi valtuutettua tarkastamaan kokouksesta laaditun pöytäkirjan siltä osin kuin pöytäkirjaa ei tarkasteta kokouksessa. Sähköinen tarkastaminen on mahdollista, myös allekirjoittaminen teknisten välineiden ja yhteyksien sen salliessa.

Vaalitoimituksessa pöytäkirjantarkastajat toimivat ääntenlaskijoina ja avustavat toimituksessa muutoinkin, jollei valtuusto toisin päättä.

Valtuusto hyväksyi 9.6.2025 § 40, että pöytäkirjantarkastajat valitaan kokouksissa aakkosjärjestysperiaatteella.

Päätös

Pöytäkirjantarkastajiksi valittiin Leena Kurki ja Jari Makkonen.

Tarkastuslautakunta, § 46, 23.09.2025
Kunnanvaltuusto, § 68, 01.12.2025

§ 68

Sidonnaisuusilmoitukset 2025-2029

MUODno-2025-280

Tarkastuslautakunta, 23.09.2025, § 46

Valmistelijat / lisätiedot:

Katri Rantakokko, hallintojohtaja, katri.rantakokko@muonio.fi

Kuntalain 84 §:n mukaan kunnan luottamushenkilön ja viranhaltijan on tehtävä sidonnaisuusilmoitus johtotehtävistään sekä luottamustoimistaan elinkeinotoimintaa harjoittavissa yrityksissä ja muissa yhteisöissä, merkittävästä varallisuudestaan sekä muista sidonnaisuuksista, joilla voi olla merkitystä luottamus- ja virkatehtävien hoitamisessa.

Velvollisuus ilmoittaa sidonnaisuuksista koskee kunnanhallituksen ja maankäyttö- ja rakennuslaissa (132/1999) tarkoitettuja tehtäviä hoitavan toimielimen jäseniä, valtuuston ja lautakunnan puheenjohtajaa ja varapuheenjohtajia, kunnanjohtajaa, pormestaria ja apulaispormestaria sekä kunnanhallituksen ja lautakunnan esittelijää. Henkilön on myös ilmoitettava viivytyksettä sidonnaisuuksissa tapahtuneet muutokset.

Ilmoitus on tehtävä kahden kuukauden kuluessa siitä, kun henkilö on valittu tehtäväänsä. Sidonnaisuusilmoitus tehdään tarkastuslautakunnalle, joka valvoo ilmoitusvelvollisuuden noudattamista ja saattaa ilmoitukset valtuuston tiedoksi. Kunnan on pidettävä sidonnaisuuksista rekisteriä yleisessä tietoverkossa, jollei salassapitoa koskevista säännöksistä muuta johdu. Tarkastuslautakunta on sidonnaisuusrekisterin rekisterinpitäjä.

Ehdotus

Puheenjohtajan esitys

Käydään läpi 17.9.2025 mennessä saapuneet sidonnaisuusilmoitukset, jotka ovat oheismateriaalina.

Päätös

Käytiin läpi 23.9.2025 mennessä saapuneet sidonnaisuusilmoitukset.

Saapuneissa sidonnaisuusilmoituksissa ei todettu huomioitavaa ja sidonnaisuudet julkaistaan kunnan verkkosivuilla.

Kunnanvaltuusto, 01.12.2025, § 68

Oheismateriaali

1 Sidonnaisuudet 9_2025

Tarkastuslautakunta on käsitellyt 23.9.2025 § 46 siihen mennessä saapuneet sidonnaisuusilmoitukset.

Ehdotus

Kunnanvaltuusto merkitsee sidonnaisuusilmoitukset tiedoksi.

Kokouskäsitely

Jari Makkonen esitti, että jatkossa sidonnaisuusilmoitukset voisi täyttää ja toimittaa sähköisesti.

Päätös

Valtuusto hyväksyi tarkastuslautakunnan esityksen.

Tiedoksi

tarkastuslautakunta

Kunnanhallitus, § 253, 24.11.2025
Kunnanvaltuusto, § 69, 01.12.2025

§ 69

Kaavoituskatsaus 2025

MUODno-2025-423

Kunnanhallitus, 24.11.2025, § 253

Valmistelijat / lisätiedot:

Katri Rantakokko, hallintojohtaja, katri.rantakokko@muonio.fi

Liitteet

1 kaavoituskatsaus 2025

Alueidenkäyttölain 7 §:n mukaan kunnan tulee vähintään kerran vuodessa laatia kaavoituskatsaus kunnassa ja maakunnan liitossa vireillä olevista ja lähiaikoina vireille tulevista kaava-asioista, jotka eivät ole merkitykseltään vähäisiä.

Kaavoituskatsauksessa selostetaan lyhyesti kaava-asiat ja niiden käsittelyvaiheet sekä sellaiset päätökset ja muut sellaiset päätökset ja muut toimet, joilla on välitöntä vaikutusta kaavoituksen lähtökohtiin, tavoitteisiin, sisältöön ja toteuttamiseen.

Kaavoituskatsauksesta tulee tiedottaa sen tarkoituksen kannalta sopivalla tavalla ja kaavoitusviranomaisena toimii kunnanhallitus.

Ehdotus

Esittelijä: Laura Enbuska-Mäki, kunnanjohtaja

Kunnanhallitus esittää valtuustolle, että se hyväksyy liitteenä olevan kaavoituskatsauksen 2025.

Hallitus valtuuttaa hallinto- ja talouspalvelut tekemään teknisiä korjauksia asiakirjaan.

Tämän päätöksen osalta pöytäkirja tarkastetaan kokouksessa.

Päätös

Hallitus hyväksyi esittelijän ehdotuksen.

Kunnanvaltuusto, 01.12.2025, § 69

Liitteet

1 kaavoituskatsaus 2025 kvalt 20251201 § 69

Kunnanhallitus käsitteli asiaa 24.11.2025 § 253.

Ehdotus

Kunnanhallitus esittää valtuustolle, että se hyväksyy liitteenä olevan kaavoituskatsauksen 2025.

Kokouskäsittely

Juuso Mattila tiedusteli Haka-kiinteistön kaavoituksen tilannetta.

Päätös

Valtuusto hyväksyi hallituksen esityksen.

Tiedoksi

elinvoimapalvelut

Kunnanhallitus, § 257, 24.11.2025
Kunnanvaltuusto, § 70, 01.12.2025

§ 70
Aloiteluettelo 2025

MUODno-2025-421

Kunnanhallitus, 24.11.2025, § 257

Valmistelijat / lisätiedot:

Katri Rantakokko, hallintojohtaja, katri.rantakokko@muonio.fi

Kuntalain 23 §:n mukaan kunnan asukkaalla sekä kunnassa toimivalla yhteisöllä ja säätiöllä on oikeus tehdä aloitteita kunnan toimintaa koskevissa asioissa. Aloitteen tekijälle on ilmoitettava aloitteen johdosta suoritettavat toimenpiteet. Jos aloitteen tekijöinä on vähintään kaksi prosenttia kunnan asukkaista, asia on otettava käsiteltäväksi kuuden kuukauden kuluessa asian vireille tulosta. Lisäksi palvelun käyttäjällä on oikeus tehdä aloitteita kyseistä kunnan palvelua koskevassa asiassa.

Kunnanhallituksen tulivi vuosittain kesäkuun loppuun mennessä esittää valtuustolle luettelo sen toimivaltaan kuuluvista aloitteista ja niiden perusteella suoritetuista toimenpiteistä. Valtuusto voi samalla päättää, mitkä aloitteista on loppuun käsitelty. Aloiteluetteloa ei ole ehditty tehdä kesäkuun loppuun mennessä hallinto- ja talouspalvelujen henkilöstötilanteen vuoksi.

Ehdotus

Esittelijä: Laura Enbuska-Mäki, kunnanjohtaja

Kunnanhallitus esittää valtuustolle, että se merkitsee tiedoksi keskeneräiset aloitteet liitteen mukaan.

Tämän päätöksen osalta pöytäkirja tarkastetaan kokouksessa.

Päätös

Hallitus hyväksyi esittelijän ehdotuksen.

Kunnanvaltuusto, 01.12.2025, § 70

Liitteet

1 aloiteluettelo 2025 kvalt 20251201 § 70

Kunnanhallitus käsitteli asiaa 24.11.2025 § 257.

Ehdotus

Kunnanhallitus esittää valtuustolle, että se merkitsee tiedoksi keskeneräiset aloitteet liitteen mukaan.

Päätös

Valtuusto hyväksyi hallituksen esityksen.

Tiedoksi
elinvoimapalvelut

Kunnanhallitus, § 254, 24.11.2025

Kunnanvaltuusto, § 71, 01.12.2025

§ 71

Talousarviomuutos 2025: lisämääräraha, hallinto- ja talouspalvelut

MUODno-2025-422

Kunnanhallitus, 24.11.2025, § 254

Valmistelijat / lisätiedot:

Milla Liikavainio, talouspäälikkö, milla.liikavainio@muonio.fi

Oheismateriaali

1 KH 24.11.2025 oheismateriaali hallinto- ja talouspalvelut lisämäärärahälaskelma

Vuoden 2025 talousarviota laadittaessa hallinto- ja talouspalveluiden toimintakatteeksi on varattu -1 028 999 euroa. Hallinto- ja talouspalveluiden määrärahat ovat kuitenkin ylittymässä; syyskuun 2025 loppuun mennessä toimintakatteen toteuma on 78,38 %, kun tasaisen toteuman mukaan syyskuun lopun toteuma saisi olla korkeintaan 75%. Syyskuun 2025 toteumasta puuttuvat myyntituotot, lokakuussa voimaan tullut palkkojen yleiskorotus sekä loppuvuodelle tehtävä lomapalkkajaksotus huomioiden, ylitys tulee arviolta olemaan noin 20 000 euroa. Pykälän oheismateriaalina on laskelma lisämäärärahatarpeesta.

Ylitys johtuu pääosin seuraavista tekijöistä:

- Asiantuntijapalveluiden ostot (alkuvuoden kirjanpidollinen tuki Monetralta sekä palkkojen ulkoistus, vakuutusten kilpailuttamisen palkkio).
- ICT-palveluiden ostot (järjestelmien vaihdokset, ICT-kustannusten yleinen nousu).
- Määräaikaiset henkilöstöjärjestelyt taloushallinnon sekä asiahallinnan osalta.

Esitetään hallinto- ja talouspalveluihin edellä esitetyin perusteluin 20 000 euron lisämäärärahaa, joka katetaan kassavaroin.

Ehdotus

Esittelijä: Laura Enbuska-Mäki, kunnanjohtaja

Kunnanhallitus esittää valtuustolle, että se myöntää hallinto- ja talouspalvelujen tehtäväalueelle 20 000 euron lisämäärärahan. Lisämääräraha katetaan kassavaroista.

Tämän päätöksen osalta pöytäkirja tarkastetaan kokouksessa.

Kokouskäsittely

Taluspäälikkö esitteli esityksen lisämäärärahasta hallinto- ja talouspalveluille. Hän poistui ennen päätöksentekoa.

Päätös

Hallitus hyväksyi esittelijän ehdotuksen.

Kunnanvaltuusto, 01.12.2025, § 71

Oheismateriaali

1 lisämäärärahalaskelma hallinto- ja talouspalvelut kvalt 20251201 § 71

Kunnanhallitus käsitteli asian 24.11.2025 § 254.

Ehdotus

Kunnanhallitus esittää valtuustolle, että se myöntää hallinto- ja talouspalvelujen tehtäväalueelle 20 000 euron lisämäärärahan. Lisämääräraha katetaan kassavaroista.

Päätös

Valtuusto hyväksyi hallituksen esityksen.

Tiedoksi

taloushallinto

Sivistyslautakunta, § 112, 06.11.2025

Kunnanhallitus, § 277, 24.11.2025

Kunnanvaltuusto, § 72, 01.12.2025

§ 72

Talousarviomuutos 2025: määrärahan siirto sivistyspalvelut

MUODno-2025-393

Sivistyslautakunta, 06.11.2025, § 112

Valmistelijat / lisätiedot:

Heikki Tuikka, hallintosihteeri, heikki.tuikka@muonio.fi

Vuoden 2025 talousarviota laadittaessa kirjasto- ja kulttuuripalveluiden toimintakulujen määrärahaksi on varattu 434 863 euroa. Kirjasto- ja kulttuuripalveluiden toimintamenot ovat kuitenkin ylittymässä. Syyskuun 2025 loppuun mennessä määrärahoista on käytetty 78 %, kun tasaisen kehityksen mukaan syyskuun lopun toteuma saisi olla korkeintaan 75 %.

Toimintatuotot ovat toteutuneet talousarviota suurempina johtuen Astetta vaikuttavampaa yhteistyötä -hankeavustuksesta, jota ei ollut tiedossa talousarvion laadinnan aikana; osa hankeavustuksen määrärahasta siirtyy vuodelle 2026 (n. 24 000 €).

Ylitys johtuu seuraavista tekijöistä:

- ostoista
- muiden palveluiden ostoista

Kirjasto- ja kulttuuripalveluiden arvioitu ylitys esitetään katettavaksi siirtämällä lukion tehtäväalueelta kustannuspaikasta 3210 Lukio toiminnolta 310 Opetus henkilöstökuluista 5 000 € kirjasto- ja kulttuuripalveluiden tehtäväalueelle seuraavasti: 3 000 € kustannuspaikalle 3520 Kulttuuritilaisuudet ja 2 000 € kustannuspaikalle 3620 Kirjastoauton kirja-aineisto.

Ehdotus

Esittelijä: Päivi Rantakokko, sivistysjohtaja

Lautakunta esittää kunnanhallitukselle ja edelleen kunnanvaltuustolle, että lukion tehtäväalueelta siirretään 5 000 € kirjasto- ja kulttuuripalveluiden tehtäväalueelle kuvauksen mukaisesti.

Päätös

Lautakunta hyväksyi esittelijän ehdotuksen.

Kunnanhallitus, 24.11.2025, § 277

Valmistelijat / lisätiedot:

Emma Muotka, asianhallintasihteeri, emma.muotka@muonio.fi

Sivistyslautakunta käsitteli asiaa 6.11.2025 § 112.

Ehdotus

Esittelijä: Laura Enbuska-Mäki, kunnanjohtaja

Kunnanhallitus esittää valtuustolle, että lukion 3210 tehtäväalueelta ja toiminnolta 310 opetus (henkilöstökulut) siirretään 5 000 euroa kirjasto- ja kulttuuripalveluiden tehtäväalueelle seuraavasti: 3 000 euroa kustannuspaikalle 3520 Kulttuuritilaisuudet ja 2 000 euroa kustannuspaikalle 3620 Kirjastoauton kirja-aineisto.

Tämän päätöksen osalta pöytäkirja tarkastetaan kokouksessa.

Kokouskäsittely

Priitta Pöyhtäri-Trøen ilmoitti olevansa esteellinen ja poistui kokouksesta tämän asian käsittelyn ajaksi (hallintolaki § 28.1).

Päätös

Hallitus hyväksyi esittelijän ehdotuksen.

Esteellisyys

Priitta Pöyhtäri-Trøen (hallintolaki § 28.1)

Kunnanvaltuusto, 01.12.2025, § 72

Kunnanhallitus käsitteli asiaa 24.11.2025 § 277.

Ehdotus

Kunnanhallitus esittää valtuustolle, että lukion 3210 tehtäväalueelta ja toiminnolta 310 opetus (henkilöstökulut) siirretään 5 000 euroa kirjasto- ja kulttuuripalveluiden tehtäväalueelle seuraavasti: 3 000 euroa kustannuspaikalle 3520 Kulttuuritilaisuudet ja 2 000 euroa kustannuspaikalle 3620 Kirjastoauton kirja-aineisto.

Kokouskäsittely

Priitta Pöyhtäri-Trøen ilmoitti olevansa esteellinen ja poistui kokouksesta tämän asian käsittelyn ajaksi (kuntalaki § 97). Sakari Silén toimi puheenjohtajana tämän asian käsittelyn ajan.

Päätös

Valtuusto hyväksyi hallituksen esityksen.

Esteellisyys

Priitta Pöyhtäri-Trøen (kuntalaki § 97)

Tiedoksi

taloushallinto, sivistyspalvelut

Kunnanhallitus, § 250,24.11.2025

Kunnanvaltuusto, § 73, 01.12.2025

§ 73

Kuntastrategia 2026-2030

MUODno-2025-420

Kunnanhallitus, 24.11.2025, § 250

Valmistelijat / lisätiedot:

Laura Enbuska-Mäki, kunnanjohtaja, laura.enbuska-maki@muonio.fi

Oheismateriaali

1 Tausta-aineistoa kuntastrategia 2025-2030

2 Muonio kuntastrategia pelkistetty 24.11.

Kuntalain 37 §:n mukaan kunnassa on oltava kuntastrategia, jossa valtuusto päättää kunnan toiminnan ja talouden pitkän aikavälin tavoitteista. Kuntastrategian tulee perustua arvioon kunnan nykytilanteesta sekä tulevista toimintaympäristön muutoksista ja niiden vaikutuksista kunnan tehtävien toteuttamiseen. Kuntastrategiassa tulee määritellä myös sen toteutumisen arviointi ja seuranta.

Edellinen kuntastrategian 2021-2025 päivitys on hyväksytty valtuustossa 13.6.2022 § 27.

Kuntastrategia 2026-2030 on ollut kuluvan vuoden ajan valmistelussa. Strategian työstämiseen on osallistettu kuntalaisia ja päättäjiä ja lisäksi sitä on valmisteltu laajennetussa johtoryhmässä. Strategian muodostamisessa keskeisessä roolissa on kunnan hyvinvointikertomus. Lisäksi on hyödynnetty mm. laajaa bränditutkimusta, joka toteutettiin opinnäytetyönä. Kuntastrategia on linjassa myös muiden keskeisten kunnan toimintaa ohjaavien asiakirjojen, kuten maa- ja asuntopoliittisen ohjelman, kanssa. Strategialuonnosta on pilotoitu Lapin matkailuparlamentissa sekä eri tilaisuuksissa ja tästä on kerätty palautetta. Strategialuonnosta on esitelty kahdessa päättäjille suunnatussa keskustelutilaisuudessa.

Aineiston sisällön analyysin kautta muodostettiin omana työnä Muonion kuntastrategia vuosille 2026-2030. Uuden strategian pohjana on ollut aineiston analyysin lisäksi arvio edellisen strategiakauden vaikuttavuudesta sekä mm. Pestel -arviointi, jossa on tunnistettu kuntakenttää koskettavia poliittisia, ekologisia, sosiaalisia, taloudellisia, teknologisia ja lainsäädännöllisiä tekijöitä. Pestel -analyysin tarkoituksena on auttaa kuntaa ymmärtämään omaa asemaa ja potentiaalia sekä luoda pohjaa strategiselle suunnittelulle. Parhaillaan kuntastrategia-asiakirjaa viimeistellään graafiseen ilmeeseensä, tässä hyödynnetään ostopalvelua.

Kuntastrategia vuosille 2026-2030 jatkaa edellisen strategian työtä kolmen painopisteen, elinvoiman, onnellisen arjen ja kuntatyön, kautta. Strategian sisältöä tiivistetty sekä yksinkertaistettu. Se rakentuu edelleen Agenda20230- ympärille, eli toteuttaa kestävän kuntastrategian ajatusta- mittareineen ja vaikutusarvioineen. Uudessa kuntastrategiassa hyväksytään ensimmäisessä osassa itse kuntastrategia, ja erillisenä asiakirjana käsitellään tälle toimeenpanosuunnitelma, joka tuodaan

kunnanhallituksen päätöksentekoon alkuvuonna 2026. Toimeenpanosuunnitelmassa määritellään konkreettisemmat tavoitteet strategian painopisteille, joita palvelualueet edistävät seuraavan strategiakauden (viisi vuotta) aikana talousarviokausien myötä. Jatkossa tavoitteena on vahvistaa edelleen kuntastrategian ja sen toimeenpanosuunnitelman sekä talousarviovuosien välistä yhteyttä.

Muonion kuntastrategian 2025-2030 visio on seuraava: *"Luonnostaan vastuullinen, oikeudenmukainen ja onnellinen Muonio"*. Strategian läpileikkaava filosofiana on kestävän kehityksen elementtien korostaminen osana kasvun tavoittelua, eli se, että *"kehitys ei kestävä, jos se ei ole oikeudenmukaista ja osallistavaa – kasvava eriarvoisuus estää pitkän aikavälin kasvua."* Strategian läpileikkaavina teemoina ovat *turvallisuus, tulevaisuus, hyvinvointi sekä osallistaminen*. Kuntastrategiamme edistää erityisesti Agenda2030 tavoitteista kohtia 3 (*"terveyttä ja hyvinvointia"*), 4 (*"hyvä koulutus"*), 8 (*"ihmisarvoista työtä ja talouskasvua"*), 9 (*"kestävää teollisuutta, innovaatioita ja infrastruktuureita"*), 10 (*"eriarvoisuuden vähentäminen"*), 11 (*"kestävät kaupungit ja yhteisöt"*), 12 (*"vastuullista kuluttamista"*), 13 (*"ilmastotekoja"*) ja 16 (*"rauhaa ja oikeudenmukaisuutta"*). Kuntastrategiamme 2026-2030 arvoja ovat seuraavat:

- Vieraanvaraisuus
- Oikeudenmukaisuus
- Juurevuus
- Tulevaisuusmyönteisyys ja
- Lempeästi voimakas.

Kuntastrategia 2025-2030 koostuu **kolmesta painopisteestä**:

1. Älykkäästi sopeutuva ja kipinävoimainen kunta (*"Katso kauas, valitse viisaasti"*),
2. Vetovoimaa vahvuuksista (*"Tervetuloa vaikka viikoksi"*) ja
3. Elämänlaatua onnellisesta arjesta (*"Kokoaan parempi - kadehdittavan hyvässä kunnossa" tai vastaavasti "Kokoaan parempi – ilahduttavan hyvässä kunnossa"*).

Näiden painopisteiden **päättavoitteet ja tavoitteet ovat seuraavat**:

Älykkäästi sopeutuva ja kipinävoimainen kunta

1. Päättavoite: Brändin vahvistaminen

- Tavoite 1.1.: Laadua työhön ja vapaa-aikaan (organisaation resilienssin kasvattaminen; työhyvinvointi ja johtamisen kehittäminen)
- Tavoite 1.2.:Vieraanvarainen ja palveleva kunta (positiivisen mielikuvan vahvistaminen)

2. Päättavoite: Tulevaisuuden johtaminen ja ennakoiva ote

- Tavoite 2.1.Tavoitteellinen ja aktiivinen konsernijohtaminen
- Tavoite 2.2.: Hyvä ja tasapainoinen talous
- Tavoite 2.3.:Vaikutusten arviointi (vaikutusten arvioinnin toimintamalli luominen; kuntalaisvaikuttamisen juurruttaminen)

Vetovoimaa vahvuuksista

1. Päättavoite: Ympärivuotisia yrittämisen mahdollisuuksia paikallislähtöisesti

- Tavoite 1.1.: Elämystalouden, matkailun ja luontaiselinkeinojen edellytysten kehittäminen (saavutettavuus, markkinointi ja kulttuuri; kansainvälisyys; yhteensovittaminen ja yhteistyö; luonnollisuuden vaaliminen)

- Tavoite 1.2. Kestävä maankäyttö ja infran kaksoiskäyttö (ennakoiva kaavoitus ja maankäyttö; infran käyttöasteen ja monikäyttöisyyden kasvattaminen)

2. Päätaavoite: Luonnostaan vastuullinen kunta

- Tavoite 2.1. Esimerkillä johtaminen (keke- ohjelmiin sitoutuminen; ilmastoviisaiden valintojen kytkeminen arkeen; vähäpäästöisen liikkumisen edistäminen)

Elämänlaatua onnellisesta arjesta

1. Päätaavoite: Mielekäs arki

- Tavoite 1.1.: Aktiiviseen elämään kannustaminen
- Tavoite 1.2.: Osallistaminen ja osallistuminen
- Tavoite 1.3.: Kulttuuri hyvinvoinnin ajurina ja eriarvoisuuden kaventajana
- Tavoite 1.4.: Turvallinen koti kaikille
- Tavoite 1.5.: Kotiutuminen

2. Päätaavoite: Lumovoimainen koulutus ja työelämä

- Tavoite 2.1.: Luonto- ja kulttuurikasvatus & seikkailuhenkisyys
- Tavoite 2.2.: Lukio ja ammatillinen koulutus kivijalkana
- Tavoite 2.3.: Vaikuttavaa ja kohtaavaa työllistämistä

3. Päätaavoite: Lumoava ympäristö

- Tavoite 3.1.: Ympäristön siisteys ja viihtyisyys
- Tavoite 3.2.: Maantieteellisen sijainnin hyödyntäminen vahvuutena.

Ehdotus

Esittelijä: Laura Enbuska-Mäki, kunnanjohtaja

Kunnanhallitus hyväksyy kuntastrategian 2026-2030 ja esittää sen edelleen valtuuston hyväksyttäväksi.

Kunnanhallitus valtuuttaa kunnanjohtajan ja kehittämispäällikön tekemään asiakirjaan teknisiä korjauksia.

Tämän päätöksen osalta pöytäkirja tarkastetaan kokouksessa.

Kokouskäsittely

Hallitus keskusteli strategian painopisteistä ja puolsi, että onnellisen arjen otsikon nimike on "kokoaan parempi – ilahduttavan hyvässä kunnossa."

Päätös

Hallitus hyväksyi esittelijän ehdotuksen.

Kunnanvaltuusto, 01.12.2025, § 73

Liitteet

1 Muonio_kuntastrategia_20251201_§_73

Oheismateriaali

1 Tausta-aineistoa kuntastrategia 2025-2030

2 Muonio_kuntastrategia_20251201 § 73

Kunnanhallitus käsitteli asiaa 24.11.2025 § 250.

Ehdotus

Kunnanhallitus esittää valtuustolle, että se hyväksyy kuntastrategian 2025-2030.

Kokouskäsittely

Kunnanjohtaja esitteli kuntastrategian valmistelua ja perusteita.
Toimeenpanosuunnitelmasta päätetään hallituksessa.

Päätös

Valtuusto hyväksyi hallituksen esityksen.

Tiedoksi

palvelualueet

Kunnanhallitus, § 251, 24.11.2025
Kunnanvaltuusto, § 74, 01.12.2025

§ 74

Maankäyttösopimusehdot

MUODno-2025-398

Kunnanhallitus, 24.11.2025, § 251

Valmistelijat / lisätiedot:

Aatu Harmaala, maankäyttöinsinööri, aatu.harmaala@muonio.fi

Maapolitiikan kehittäminen on tunnistettu yhdeksi keskeiseksi kehittämisen kohteista. Osana tätä työtä laadittiin ensimmäistä kertaa maa- ja asuntopoliittinen ohjelma, joka toimii pohjana maapolitiikan toteuttamiselle ja pitkäjänteiselle kehittämiselle. Ohjelmassa asetettiin tavoitteeksi ja strategiseksi linjauksesi maankäyttösopimuskäytännön kehittäminen kuntaan.

Alueidenkäyttölain (AKL) 91 a §:n mukaan kunnan ja maanomistajan välinen maankäyttösopimus on ensisijainen keino sopia asemakaavan tai ranta-asemakaavan toteuttamiseen liittyvistä kustannuksista ja velvoitteista. Sopimus tehdään ennen kaavan hyväksymistä (91 b §), ja sen tarkoituksena on varmistaa, että kaavoituksen tuoma hyöty ja kustannukset jakautuvat oikeudenmukaisesti.

Maankäyttösopimusten solmimiseksi on valmisteltu sopimusehdot. Niihin sisältyy maksu/korvaus, jonka perusteella maanomistaja osallistuu kaavoituksen ja alueen kehittämisestä kunnalle aiheutuviin kustannuksiin. Menettelyä ei sovelleta, mikäli maanomistajalle osoitetaan asemakaavassa rakennusoikeutta vain asuntorakentamiseen ja jos rakennusoikeuden tai sen lisäyksen määrä ei ylitä 500 kerrosneliometriä.

Maksuperusteelle on luotu kolme luokkaa:

1. Yleiskaavan loma- ja matkailualueet (R), loma-asuntoalueet (RA), matkailupalvelujen alueet (RM) tai maa- ja asuntopoliittisessa ohjelmassa tunnistetut olemassa olevat matkailukeskittymät tai matkailun ja loma-asumisen laajentumisalueet
 - Maankäyttömaksu on 50 % asemakaavan laatimisen tai muuttamisen tuomasta arvonnoususta korvauksen ollessa kuitenkin vähintään 60 euroa / kaavoitettava rakennusoikeus k-m².
 - arvonnousun määrittää auktorisoidun kiinteistönarvioijan (AKA) tekemä arvio asemakaavan laatimisen tuomasta arvonnoususta.
 - maksu voidaan puolittaa, mikäli maanomistaja tai hankkeeseen ryhtyvä vastaa tieverkoston ja kunnallistekniikan rakentamisesta alueelle.
2. Muut alueet
 - Maankäyttömaksu on 20 euroa / kaavoitettava rakennusoikeus k-m²
 - maksu voidaan puolittaa, mikäli maanomistaja tai hankkeeseen ryhtyvä rakentaa alueelle tieverkon ja kunnallistekniikan.
3. Teollisuuskäyttöön kaavoitettavat alueet
 - Maankäyttömaksu on 10 euroa / kaavoitettava rakennusoikeus k-m²

-
- maksu voidaan puolittaa, mikäli maanomistaja tai hankkeeseen ryhtyvä rakentaa alueelle tieverkon ja kunnallistekniikan.

Ehdotus

Esittelijä: Laura Enbuska-Mäki, kunnanjohtaja

Kunnanhallitus esittää valtuustolle, että se hyväksyy em. maankäyttösopimusehdot ja että sopimusehdot astuvat voimaan 1.1.2026.

Tämän päätöksen osalta pöytäkirja tarkastetaan kokouksessa.

Kokouskäsittely

Maankäyttöinsinööri esitteli maankäyttösopimusten valmistelua ja poistui kokouksesta ennen päätöksentekoa.

Päätös

Hallitus hyväksyi esittelijän ehdotuksen.

Kunnanvaltuusto, 01.12.2025, § 74

Kunnanhallitus käsitteli asiaa 24.11.2025 § 251.

Ehdotus

Kunnanhallitus esittää valtuustolle, että se hyväksyy maankäyttösopimusehdot ja että sopimusehdot astuvat voimaan 1.1.2026.

Päätös

Valtuusto hyväksyi hallituksen esityksen ja totesi, että maankäyttösopimusehtoja sovelletaan myös jo käynnissä oleviin hankkeisiin.

Tiedoksi

elinvoimapalvelut

Kunnanhallitus, § 252, 24.11.2025

Kunnanvaltuusto, § 75, 01.12.2025

§ 75

Kaavoituksen, maankäytön ja mittaustöiden taksa

MUODno-2025-397

Kunnanhallitus, 24.11.2025, § 252

Valmistelijat / lisätiedot:

Aatu Harmaala, maankäyttöinsinööri, aatu.harmaala@muonio.fi

Edellinen kunnan kaavoitustaksa on vuodelta 2018, jonka jälkeen kustannukset yleisesti ovat nousseet. Nyt valmistellussa taksassa hintoja on päivitetty kustannusten nousun osalta. Päivityksen yhteydessä taksaan on lisätty uusia kustannusluokkia ja taksan nimeksi on muutettu "Kaavoituksen, maankäytön ja mittaustöiden maksut".

Uusia kustannusluokkia ovat esimerkiksi:

- Pohjakartan hyväksymismaksu - joka tarkoittaa kartta-aineiston laadun tarkistamista asemakaavaa laadittaessa tai muutettaessa.
- Maastomittauksen ja maankäyttöinsinöörin tuntiveloitus
- Veloitus päätökselle etuosto-oikeuden käyttämättä jättämisestä - kattamaan kustannukset nopeutetusta päätöksenteosta ja sen valmistelusta

Ehdotus

Esittelijä: Laura Enbuska-Mäki, kunnanjohtaja

Kunnanhallitus esittää valtuustolle, että se hyväksyy liitteenä olevan kaavoituksen, maankäytön ja mittaustöiden taksan.

Taksa tulee voimaan 1.1.2026.

Taksaan voidaan tehdä teknisluonteisia korjauksia.

Tämän päätöksen osalta pöytäkirja tarkastetaan kokouksessa.

Kokouskäsittely

Maankäyttöinsinööri esitteli kaavoituksen, maankäytön ja mittaustöiden taksaa ja poistui kokouksesta ennen päätöksentekoa.

Päätös

Hallitus hyväksyi esittelijän ehdotuksen.

Kunnanvaltuusto, 01.12.2025, § 75

Liitteet

1 Kaavoituksen maankäytön ja mittaustöiden maksut kvalt 20251201 § 75

Kunnanhallitus käsitteli asiaa 24.11.2025 § 252.

Ehdotus

Kunnanhallitus esittää valtuustolle, että se hyväksyy liitteenä olevan kaavoituksen, maankäytön ja mittaustöiden taksan.

Taksa tulee voimaan 1.1.2026.

Päätös

Valtuusto hyväksyi hallituksen esityksen.

Tiedoksi

elinvoimapalvelut

Kunnanhallitus, § 177,25.08.2025
Tunturi-Lapin maaseutulautakunta, § 20,19.09.2025
Tarkastuslautakunta, § 45,23.09.2025
Elinvoimalautakunta, § 83,30.09.2025
Sivistyslautakunta, § 103,08.10.2025
Sivistyslautakunta, § 102,08.10.2025
Kunnanhallitus, § 226,27.10.2025
Kunnanhallitus, § 227,27.10.2025
Elinvoimalautakunta, § 100,12.11.2025
Elinvoimalautakunta, § 101,12.11.2025
Kunnanhallitus, § 255,24.11.2025
Kunnanhallitus, § 256,24.11.2025
Kunnanhallitus, § 282,01.12.2025
Kunnanvaltuusto, § 76, 01.12.2025

§ 76

Talousarvio 2026 ja -suunnitelma 2027-2028

MUODno-2025-300

Kunnanhallitus, 25.08.2025, § 177

Valmistelijat / lisätiedot:

Milla Liikavainio, talouspäällikkö, milla.liikavainio@muonio.fi

Oheismateriaali

1 talousarvion laadintaohje 2026_suunnitelma 2027_2028

Kuntalain 39 §:n mukaan kunnanhallitus vastaa kunnan taloudenhoidosta ja kunnanvaltuuston päätösten valmistelusta, jolloin sillä on päävastuu myös talousarvion valmistelusta. Kunnan keskushallinnon tulee laatia talousarviokehyykset seuraavaa talousarviovuotta varten, minkä jälkeen hallitus hyväksyy kehyykset ja laadintaohjeet. Kuntalain 110 §:n mukaan valtuuston on vuoden loppuun mennessä hyväksyttävä kunnalle talousarvio seuraavaksi kalenterivuodeksi ja taloussuunnitelma kolmeksi tai useammaksi vuodeksi. Suunnitelmakausi kattaa talousarviovuoden 2026 ja suunnitelmavuodet 2026–2028. Talousarvio ja -suunnitelma tulee laatia siten, että ne sisältävät kunnan ja kuntakonsernin toiminnalliset ja taloudelliset tavoitteet turvaten edellytykset kunnan tehtävien hoitamiseen sekä siten, että ne toteuttavat kuntastrategiaa.

Talousarviossa esitetään tehtävien ja toiminnan tavoitteiden edellyttämät määrärahat ja tuloarviot sekä osoitetaan, miten rahoitustarve katetaan. Talousarviossa ja -suunnitelmassa on käyttötalous- ja tuloslaskelmaosa sekä investointi- ja rahoitusosa. Kunnan toiminnassa ja taloudenhoidossa on noudatettava talousarviota. Kuntalain 110 § sisältää myös säännökset talouden tasapainottamisesta ja alijäämän kattamisesta. Jos taseen alijäämää ei saada katettua suunnittelukautena, taloussuunnitelman yhteydessä tulee päättää yksilöidyistä toimenpiteistä, joilla alijäämä katetaan valtuuston erikseen päättämänä kattamiskautena.

Valtuusto vahvisti kuntastrategian päivityksen 13.6.2022 valtuustokaudelle 2021–2025. Muonion kuntastrategiaa on päivitetty valtuustokauden 2021–2025 painopisteiden, toimenpiteiden ja mittareiden osalta yhdessä asukkaiden, luottamushenkilöiden, henkilöstön ja sidosryhmien kanssa. Vuonna 2022 voimaan tullut strategia toimii myös nyt tehtävän talousarvion ja taloussuunnitelman perustana ja ohjeena.

Mm. seuraavilla tulevilla kansallisilla ja maakunnallisilla muutoksilla on odotettavissa merkittävä vaikutus kunnan toimintaan ja tulopohjaan:

- Vuonna 2025 voimaanastunut TE-palvelu 2024 -uudistus, jossa kunnille tuli työllisyyspalveluiden järjestämisvastuu sekä laajentuva vastuu työttömyysturvan rahoituksesta. Laajeneva rahoitusvastuu kompensoidaan kunnille erillisellä valtionosuuden lisäyksellä ja kahden vuoden siirtymäajalla. Käytäntö on osoittanut, että tehty muutos ei ole ollut kustannusneutraali; on selvää, että työllisyysalueilla tulee olemaan taloudellisia haasteita ratkaistavana. Muonio on muodostanut työllisyyspalvelualueen Tunturi-Lapin ja Pellon kuntien kesken ja isäntäkuntana toimii Kittilä.
- Kuntien peruspalveluiden valtionosuusjärjestelmän uudistustyö on prosessissa ja sen vaikutusten konkreettisuus on vielä epäselvää. Tavoitteena on, että uusi päivitetty valtionosuusjärjestelmä olisi voimassa vuoden 2026 alusta alkaen. Vielä ei ole saatavilla vahvistettuja laskelmia tulevan uudistuksen vaikutuksista yksittäisen kunnan talouteen. Kuitenkin on tiedotettu, että uudistus toteutetaan kustannusneutraalisti.
- Kuntien valtionosuuksiin tehdään kertaluontoinen leikkaus vuonna 2026 (Muonion kohdalla em. suuruus on noin 89 000 euroa), ja tuleville vuosille neuvotellaan vuosittaisista leikkauksista.
- Lakivalmistelu koskien hallituksen esitystä eduskunnalle julkisista hankinnoista ja käyttöoikeussopimuksista annetun lain sekä eräiden siihen liittyvien lakien muuttamista on parhaillaan lausuttavana. Jos uudistus toteutuu nyt esitetyllä tavalla sekä esitetyssä aikataulussa, tulee tämä haastamaan kunnan kriittisten tukipalveluiden järjestämistä (niin mm. ICT, palkkahallinto, jätehuolto, kirjastopalvelut) sekä tuomaan eittämättä lisäkustannuksia.

Kunnan 06/2025 taloustoteuma on raamissa. Toimintakatteen kertymä oli n. 50,5 % (toimintatuotot 49,3 %, kulut 50,1 %). Tilannekuva on myönteinen myös peilattuna siihen, että kesäkuun palkoissa on maksettu lomarahat ja yleensä em. ajankohtana henkilöstömenot isoimpina menoina ylittävät tasaiset kertymät. Toimintamenoista henkilöstökulujen toteuma 06/2025 on n. 50,4 %, palveluiden ostot 49,8 % ja *aineet, tavarat ja tarvikkeet* – menokohta 45,8 %. Verotulojen toteuma kesäkuun loppuun mennessä on odotettua parempi, 53,8 %. Valtionosuudet ovat toteutuneet lähes tasaisen kertymän mukaisesti, kertymä oli 50 %. Rahoitusmenojen toteuma on huomattavasti arvioitua alempi n. 12,4 %. Poistojen toteuma on 47 %. Valtiokonttorille toimitetun tilinpäätösennusteen mukaan tilinpäätösennuste/tilikauden ylijäämä voisi olla jopa n. 500 000 – 700 000 euroa ylijäämäinen, lainakannan ollessa arviolta noin 5,1 meuroa ja investointien bruttomenojen noin 3,13 meuroa. Tähän arvioon on tosin suhtauduttava varauksellisesti. Talousarvio 2025 tehtiin noin 240 000 euroa ylijäämäiseksi.

Vuoden 2026 talousarvion laadintaohje perustuu vuoden 2024 tilinpäätökseen, vuoden 2025 talousarvioon ja toteutumisarvioon, sekä tietysti ensisijaisesti vuotta 2025 koskeviin tietoihin ja ennusteisiin kunnan tulopohjasta. Vuoden 2026

toimintakateraa ohjaavat verotulojen osalta käytettävissä olevat ennusteet ensi vuoden verotulokehityksestä (kunnan oma verotuloennustekehikko) sekä kuluvan vuoden toteutuma ja valtionosuuksien osalta Kuntaliiton julkaisemat ennakkolaskelmat kunnan valtionosuuksista. On huomioitava, että verotuloennusteet näyttävät erittäin positiivilta, ja jopa Kuntaliitto on kiinnittänyt ”ylioptimistisiin arvioihin” huomiota; talousarvion laadinnassa on syytä lähteä liikkeelle heikommista ennusteista. Valtionosuusennusteiden mukaan (kesän 2025 ennakkolaskelmat) kunnan valtionosuudet ensi vuodelle olisivat noin 4,61 meuroa. Kuitenkin, hallitus on tehnyt jo periaatepäätöksen ja linjauksen kertaleikkauksesta vuoden 2026 valtionosuuksiin, jotka on huomioitu Muonion talousarviolaskelmissa, vähennys olisi kunnalle noin 90 000 euroa. Kotikuntakorvaukset olisivat Kuntaliiton laskelmien mukaan noin 144 000 euroa.

Palvelualueiden on huomioitava budjettia laatiessaan seuraavat seikat, jotka ovat talousarvioraamin ja taloussuunnitelmaraamien laskennan pohjalla:

- Taksan ja maksujen tarkistuksia on tehtävä syksyllä 2025 ja keväällä 2026: Tuloennuste on laskettu vuodelle 2026 noin 3 % korotusodotuksella, suunnitelmavuodelle 2027 noin 6 % korotusodotuksella ja suunnitelmavuodelle noin 3 % korotusodotuksella.
- Menojen karsintaan on kiinnitettävä erityistä huomiota (älykäs sopeuttaminen): Tehdyt ennustekorotukset menoihin ovat maltillisia vuosille 2026, 2027 ja 2028 (noin 2-3 %), tästä johtuen on kiinnitettävä erityistä huomiota siihen, mistä kunnassa karsitaan etenkin suunnitelmavuosien 2027-2028 menoja. Syksyllä 2025 on syytä aloittaa valmistautuminen jo tähän, ja viimeistään kevään 2026 aikana on oltava ratkaisuja menojen hillintään/karsintaan.
- Mahdollinen sote -kiinteistöjen yhtiöittämisskenaario on huomioitu vuoden 2027 raamista eteenpäin (tarkistettu sekä meno- että tulo-odotusta)
- Valtion päätöksien sekä linjauksien mukaisesti valtionosuuksia on alennettu skenaariolaskelmissa vuosille 2026, 2027 ja 2028 valmiiksi saman verran (n. 90 000 e/vuosi)
- Verotulokertymä on arvioitu vuosille 2026, 2027 ja 2028 varovaisuusperiaatteen mukaisesti alemmaksi kuin ennustekehikot osoittavat.

Vuoden 2026 raami lähtee liikkeelle siitä lähtökohdasta, että kunnan veroprocentit pysyisivät nykyisellä tasolla, eli niitä ei ole raamin laskelmissa korotettu; korotuspaineen tilannetta on tarkistettava lokakuussa uudelleen, kun talousarviovalmistelu etenee.

Palvelualueet valmistelevat talousarvioesityksensä annettujen ohjeiden perusteella. Lautakuntien hyväksymät esitykset annetaan kunnanhallitukselle ja taloustoimistoon (ja taloussuunnitteluohjelmistoon tallennettuina) perjantaihin **10.10.2025** mennessä, ja mahdollinen 2. lautakuntakierros ehditään toteuttaa ennen lopullista kunnanhallituksen esitystä valtuustolle. Kunnanhallitus käsittelee talousarviota ensimmäisen kerran **27.10.2025**, ja tässä kokouksessa **esittää myös valtuustolle vahvistettavat veroprocentit**. Kunnanhallitus käsittelee toisen kerran talousarviota **17.11.2025**, jolloin se esittää sen valtuustolle käsiteltäväksi. Kunnanvaltuusto päättää **veroprocentit 3.11.2025** (tulee olla lakisääteisesti ilmoitettuna 17.11. mennessä) ja **käsittelee talousarvion 1.12.2025**.

Vuoden 2026 talousarvion ja taloussuunnitelmavuosien 2027-2028 raami:

TULOSLASKELMA	TP23	TP 2024	TA2025	TA26	TS27	TS28
TOIMINTATUOTOT yhteensä	4,00	3,97	3,65	3,76	2,80	2,88
TOIMINTAKULUT yhteensä	-12,28	-12,78	-13,13	-13,53	-13,21	-13,48
TOIMINTAKATE YHTEENSÄ	-8,28	-8,81	-9,48	-9,77	-10,41	-10,59
Verotulot	6,51	6,16	6,31	6,84	7,00	7,24
Valtionosuudet	3,80	3,68	4,50	4,52	4,52	4,52
Rahoitustuotot ja -kulut	-0,11	-0,14	-0,12	-0,10	-0,10	-0,10
VUOSIKATE	1,93	0,90	1,21	1,49	1,01	1,06
Poistot ja arvonalentumiset	-0,90	-0,83	-0,93	-1,00	-0,91	-0,92
Satunnaiset tuotot ja kulut	0,00	0,00				
TILIKAUDEN YLIJÄÄMÄ/ALIJÄÄMÄ	0,59	0,07	0,28	0,49	0,10	0,15
Varausten ja rahastojen muutos		0,03		0,05	0,05	0,05
TASEEN YLIJÄÄMÄ/ ALIJÄÄMÄ YHTEENSÄ	4,12	0,10	0,28	0,53	0,15	0,19

Ehdotus

Esittelijä: Laura Enbuska-Mäki, kunnanjohtaja

Kunnanhallitus hyväksyy vuoden 2026 talousarvion ja vuosien 2027-2028 taloussuunnitelman laadintaohjeen sekä alustavan raamin.

Kokouskäsitely

Hallitus keskusteli mm. maksujen tarkistusten säännöllisestä toteuttamisesta, vesilaitoksen investointitarpeista sekä ostopalveluliikenteen päivittämisestä.

Päätös

Hallitus hyväksyi esittelijän ehdotuksen.

Tunturi-Lapin maaseutulautakunta, 19.09.2025, § 20

Valmistelijat / lisätiedot:

Annika Leinonen, vs. maaseutusihteeri, annika.leinonen@muonio.fi

Oheismateriaali

1 talousarvion laadintaohje 2026_suunnitelma 2027_2028

2 Tunturi-Lapin maaseutulautakunnan toiminta ja tavoitteet 2026

Muonion kunnanhallitus on kokouksessaan 25.8.2025 § 177 hyväksynyt talousarvion 2026 ja taloussuunnitelman 2027-2028 laadintaohjeen, joka on esityslistan oheismateriaalina.

Talousarviossa tulee esittää toiminnalliset ja taloudelliset tavoitteet ja kaikilla käyttötalouden sitovilla tehtävätasolla tulee olla toimintaa kuvaavia mittareita. Päivitetty kuntastrategia valtuustokaudelle 2021-2025 toimii tehtävän talousarvion ja taloussuunnitelman perustana ja ohjeena, sillä kuntastrategia vuosille 2026-2030 on valmisteilla. Talousarviossa esitetään tehtävien ja toiminnan tavoitteiden edellyttämät määrärahat ja tuloarviot sekä osoitetaan, miten rahoitustarve katetaan.

Talousarviossa ja -suunnitelmassa on käyttötalous- ja tuloslaskelmaosa sekä investointi- ja rahoitusosa. Kunnan toiminnassa ja taloudenhoidossa on noudatettava talousarviota.

Lautakunnan talousarvioehdotus ja toiminnalliset tavoitteet vuodelle 2026 ovat esityslistan oheismateriaalina. Lautakunnan hyväksymä talousarvioesitys toimitetaan kunnanhallitukselle 10.10.2025 mennessä.

Enontekiön kunnan osuus talousarviosta on 43,3 % eli 62 422 euroa.

Kittilän kunnan osuus talousarviosta on 37,9 % eli 54 637 euroa.

Muonion kunnan osuus talousarviosta on 18,8 % eli 27 102 euroa.

Ehdotus

Esittelijä: Hannu Lohvansuu, vt. luonnonvarapäällikkö

Tunturi-Lapin maaseutulautakunta hyväksyy maaseutuhallinnon talousarvion 2026 ja taloussuunnitelman 2027-2028, toiminnalliset tavoitteet vuodelle 2026 ja esittää ne edelleen kunnanhallitukselle ja -valtuustolle hyväksyttäväksi.

Päätös

Tunturi-Lapin maaseutulautakunta hyväksyi esittelijän ehdotuksen.

Tarkastuslautakunta, 23.09.2025, § 45

Valmistelijat / lisätiedot:

Saara Koivisto, hallinto- ja henkilöstösuunnittelija, saara.koivisto@muonio.fi

Kunnanhallitus on kokouksessaan 25.8.2025 § 177 hyväksynyt talousarvion laadintaohjeen vuodelle 2026 sekä suunnitteluvuosille 2027 - 2028.

Tarkastuslautakunnan tavoitteena saada toimikautensa aikana kattava kuva kunnan toiminnasta ja taloudesta sekä siitä, miten palvelualueet toteuttavat ja saavuttavat valtuuston asettamat toiminnalliset tavoitteet. Tarkastuslautakunnan omat toiminnalliset tavoitteet vuodelle 2026 pohjautuvat palvelualueiden itselleen asettamien toiminnallisten tavoitteiden toteutumisen seurantaan ja arviointiin.

Tarkastuslautakunnalle varataan 14 600 euron määrärahan vuodelle 2026. Määrärahaa nostetaan hieman vuoden 2025 tasolta (14 000 €), sillä odotettavissa on mm. korotuksia toimisto- ja asiantuntijapalveluihin sekä ICT-palveluiden hintoihin.

Tarkastuslautakunnan talousarvio ja toiminnallisten tavoitteiden taulukko vuodelle 2026 oheismateriaalina.

Ehdotus

Puheenjohtajan esitys

Tarkastuslautakunta hyväksyy talousarvioehdotuksen vuodelle 2026 ja laatii toiminnalliset tavoitteet ja painopisteet liitteenä olevalle lomakkeelle sekä esittää ne kunnanhallitukselle ja -valtuustolle hyväksyttäväksi.

Päätös

Päätösehdotus hyväksyttiin.

Elinvoimalautakunta, 30.09.2025, § 83

Valmistelijat / lisätiedot:

Sari Virkkunen, hallintosihteeri, sari.virkkunen@muonio.fi

Muonion kunnanhallitus on kokouksessaan 25.8.2025, § 177 hyväksynyt laadintaohjeen talousarviolle 2026 ja taloussuunnitelmalle 2027-2028. Laadintaohje on tämän pykälän oheismateriaalina.

Talousarviossa tulee esittää sekä toiminnalliset että taloudelliset tavoitteet. Muonion kunnan 13.6.2022 päivittämä ja vahvistama kuntastrategista tulee olla talousarvion ja taloussuunnitelman perustana ja ohjeena. Toiminnallisten tavoitteiden toteutumista seurataan mittaristolla. Tavoitemittaristo viedään talousarvioasiakirjaan ja seuranta tapahtuu osana talousarvioprosessia.

Laadintaohjeen mukaan palvelualueiden on tehtävä taksantarkistuksia sekä syksyn 2025 että kevään 2026 aikana. Tavoitteena on korottaa tuloarviota noin 3 % vuodelle 2026. Menojen karsintaan tulee kiinnittää erityistä huomiota

Lautakuntien hyväksymät esitykset tulee antaa kunnanhallitukselle ja taloustoimistoon 10.10.2025 mennessä.

TOIMINNALLISET TAVOITTEET

Elinvoimapalvelun toiminnalliset tavoitteet ovat tämän pykälän oheismateriaalina.

KÄYTTÖTALOUS

Hallinto- ja tukipalvelut

	ta 2025	ta 2026	s 2027	s 2028
Tuotot	2160	1000	1000	1000
Kulut	-461350	-469970	-469970	-469970
Kate	-459190	-468970	-468970	-468970

Hallinto- ja tukipalvelun talousarvio vuodelle 2026 vastaa hyvin pitkälle kuluvan vuoden budjettia. Menojen arvioidaan lisääntyvän noin 10 000 eur, mikä aiheutuu jaksotetuista palkoista.

Rakennustarkastuspalvelut

Tuotot	49500	50470	50470	50470
Kulut	-138867	-152316	-152316	-152316
Kate	-89367	-101846	-101846	-101846

Talousarvioesityksen tuloarviossa on huomioitu, että vuoden 2025 kaltaisia suuria rakennushankkeita ei ole tiedossa tulevalle vuodelle 2026. Menojen nousua aiheuttaa jaksotetut palkat ja tasausmaksut. Kiinteistö- ja tiepalvelut

Tuotot	1637018	1848717	1848717	1848717
Kulut	-2214762	-2427509	-2427509	-2427509
Kate	-577744	-578792	-578792	-578792

Hyvinvointialueen tilojen vuokraneuvottelut ovat budjettia laadittaessa vielä kesken. Varovaisuuden periaatetta noudattaen toimintatuottoarviota on pienennetty hien yli 60 000 eur hyvinvointialueen osalta. Maankäyttösopimuksilla odotetaan saavan tuloa noin 250000 eur. Kiinteistö- ja tiepalvelujen menot ovat lisääntyneet noin 212000 eur. Menojen lisäykseen vaikuttivat eniten Kielan purkaminen 110000 € ja uutena kustannuseränä päiväkotiesikoulurakennuksen toimintakulut 40000 € sekä maankäyttöinsinöörin henkilöstökulut 40000 eur.
Liikuntapaikat ja reitistöt

Tuotot	1000	0	0	0
Kulut	-351816	-376602	-403824	-403824
Kate	-350816	-376602	-403824	-403824

Jaksotetut palkat nostavat kuluja noin 10000 eur. Talousarviossa on huomioitu se, että latukoneiden takuu aika ei ole enää voimassa ja vuosihuoltojen yhteydessä on arvioitu korjaustarpeita, joiden kustannukset kohdistuvat vuodelle 2026. Tilavuokrat nousevat kaluston tilatarpeen kasvamisen vuoksi noin 10000 eur.
Kuntakehittäminen ja markk.palvelu

Tuotot	66500	107400	10000	0
Kulut	-1065345	-1169771	-982009	-973209
Kate	-998845	-1062371	-972009	-973209

Talousarviossa on erillinen määrärahavaraus kuntalisän käyttöönottoa varten. Kuntalisä on kunnallinen työllistämisen tukimuoto, jonka tavoitteena on edistää vaikeammin työllistyvien henkilöiden sijoittumista avoimille työmarkkinoille tukemalla työnantajia työllistamisestä aiheutuviissa kustannuksissa. Tukea voidaan myöntää erityisesti tilanteissa, joissa työllisyysalueen palkkatukea ei ole käytettävissä. Matkailumarkkinointitehtävät ja yritysneuvontapalvelut on tarkoitus toteuttaa ostopalveluina. Tuotantoyhtiöyhteistyöhön on varattu määräraha alustavien kannustinkyselyjen perusteella. Työllisyyspalveluissa on määrärahavaraus Tunturi-Lapin ja Pellon työllisyysalueen palveluiden tuottamisesta.
Vesilaitos

Tuotot	660113	716342	716342	716342
Kulut	-554719	-615825	-615825	-615825
Kate	105394	100517	100517	100517

Tuloarvioon on huomioitu Jerisjärven Huolto Oy:n käyttömaksut, noin 40000 € sekä vesihuoltolaitoksen taksaan esitettävä perusmaksun perusteen muutos, jolla odotetaan saavutettavan vähintään talousarvion laadintaohjeessa tavoitteeksi asetettu 3 % tulon lisäys. Menojen lisäys on

noin 60000, mikä aiheutuu mm. yhdistelmätyöntekijän palkkauksesta 25000 €, jaksoetuista palkoista ja eläkekuluista 25000 € sekä palveluiden ostoista 10000 €.

ELINVOIMALAUTAKUNTA YHTEENSÄ

Tuotot	2416291	2723929	2626529	2616529
Kulut	-4786859	-5211993	-5051453	-5042653
Kate	-2370568	-2488064	-2424924	-2426124

INVESTOINNIT

Investointilista on tämän pykälän oheismateriaalina.

Ehdotus

Esittelijä: Jussi-Pekka Tammilehto, elinvoimajohtaja

Elinvoimalautakunta hyväksyy toiminnalliset tavoitteet, investoinnit ja käyttötalousarvion vuodelle 2026 ja suunnitelmavuosille 2027-2028 ja esittää sen edelleen kunnanhallitukselle ja valtuustolle hyväksyttäväksi.

Muutettu ehdotus:

Elinvoimalautakunta lisää investointilistalle latukoneiden telamattojen hankintaan 17000 euroa vuodelle 2026, kohtaan Elinvoimalautakunnan koneet ja kalusto.

Muutoksen jälkeen elinvoimalautakunta hyväksyy toiminnalliset tavoitteet, investoinnit ja käyttötalousarvion vuodelle 2026 ja suunnitelmavuosille 2027-2028 ja esittää sen edelleen kunnanhallitukselle ja valtuustolle hyväksyttäväksi.

Muutettu ehdotus:

Elinvoimalautakunta lisää investointilistalle latukoneiden telamattojen hankintaan 17 000 euroa vuodelle 2026, kohtaan Elinvoimalautakunnan koneet ja kalusto.

Elinvoimalautakunta siirtää investointilistalta urheilukentän saneerauksen suunnitelmavuodelta 2027 vuodelle 2026.

Elinvoimalautakunta lisää käyttötalouteen tuloja yhdistelmätyöntekijästä vesilaitokselle sekä menoja kustannupaikalle 4348 yläkoulun ilmanvaihdon puhdistukseen 20 000 euroa.

Edellä mainittujen muutosten jälkeen elinvoimalautakunta hyväksyy toiminnalliset tavoitteet, investoinnit ja käyttötalousarvion vuodelle 2026 ja suunnitelmavuosille 2027-2028 ja esittää sen edelleen kunnanhallitukselle ja valtuustolle hyväksyttäväksi.

Kokouskäsittely

Pykälän käsittelyn aikana pidettiin tauko klo 19:06 - 19:12.

Tauon jälkeen puheenjohtaja suoritti nimenhuudon ja paikalla olivat samat henkilöt kuin ennen taukoa.

Päätös

Elinvoimalautakunta hyväksyi esittelijän muutetun päätösehdotuksen.

Valmistelijat / lisätiedot:

Marika Semi, perusopetuksen rehtori, marika.semi@muonio.fi

Oheismateriaali

1 Perusopetuksen investointihanke 2026-2028.pdf

Perusopetus esittää oppilaskalusteiden (pulpettien, pöytien ja tuolien) uusimista oppilaiden ergonomian ja viihtyvyyden sekä yleisesti siivouksen parantamiseksi.

Investointi jatkaa vuonna 2022 aloitettua investointihanketta, jolloin uusittiin osa perusopetuksen oppilaskalusteista. Tavoitteena on saada uusittua tarvittavat oppilaskalusteet vuosien 2026-2028 aikana.

Lisäksi investointihankkeella on tarkoitus päivittää perusopetuksen luokkatilojen AV-laitteistoa/esitystekniikkaa (älynäyttöjen hankinta). Hankkeen kokonaisarvo on 88 700 euroa, josta vuoden 2026 osuus on 36 650 euroa.

Hankesuunnitelma on oheismateriaalina.

Ehdotus

Esittelijä: Päivi Rantakokko, sivistysjohtaja

Lautakunta hyväksyy esityksen ja esittää sitä edelleen kunnanhallitukselle ja valtuustolle hyväksyttäväksi.

Päätös

Lautakunta hyväksyi esittelijän ehdotuksen.

Sivistyslautakunta, 08.10.2025, § 102

Valmistelijat / lisätiedot:

Heikki Tuikka, hallintosihteeri, heikki.tuikka@muonio.fi

Oheismateriaali

1 talousarvion laadintaohje 2026_suunnitelma 2027_2028

2 Yhteenveto sivistyksen toiminnalliset tavoitteet 2026.pdf

3 Sivistyspalveluiden talousarvio 2026_päivitetty 8.10.2025

4 Henkilöstösuunnitelma 2026-2029.pdf

Muonion kunnanhallitus on kokouksessaan 25.8.2025 § 177 hyväksynyt talousarvion 2026 ja taloussuunnitelman 2027-2028 laadintaohjeen, joka on esityslistan oheismateriaalina.

Talousarviossa tulee esittää toiminnalliset ja taloudelliset tavoitteet ja kaikilla käyttötalouden sitovilla tehtävätasolla tulee olla toimintaa kuvaavia mittareita. Talousarviossa esitetään tehtävien ja toiminnan tavoitteiden edellyttämät määrärahat ja tuloarviot sekä osoitetaan, miten rahoitustarve katetaan. Talousarviossa ja -suunnitelmassa on käyttötalous- ja tuloslaskelmaosa sekä investointi- ja rahoitusosa. Kunnan toiminnassa ja taloudenhoidossa on noudatettava talousarviota.

Päivitetty kuntastrategia 2021-2025 tulee olla talousarvion ja taloussuunnitelman perustana ja ohjeena.

Valtuustokauden 2021-2025 painopisteet ovat:
Elinvoima vahvistuu kestävästi

- Yrittäjyystavallinen kunta - ympärivuotinen ja kansainvälinen elinkeinoelämä
- Luonnostaan vastuullinen kunta
- Kestävä maankäyttö ja rakentaminen

Kuntatyö siirtyy uuteen aikaan

- Yhteistyöllä sujuvat ja saavutettavat palvelut
- Vaikuttavuutta ja vakuuttavuutta tiedolla johtamisella - aidosti avoin kunta
- Virkistynyt, osaava, vetovoimainen ja suvaitsevainen organisaatio

Elämme onnellista arkea

- Yhdenvertainen oikeus elinikäiseen kasvuun, kehittymiseen ja oppimiseen
- Viihtyisä, turvallinen ja terveellinen elinympäristö
- Hyvinvoiva, tyytyväinen ja turvalliseksi olonsa tunteva muonilainen - mahdollisuus tasapainoiseen ja onnelliseen elämään

Strategian läpileikkaavat painopisteet

- toimivat tietoliikenneyhteydet
- markkinointi ja viestintä
- edunvalvonta ja yhteistyö

Sivistyspalvelujen hallinto- ja tukipalveluissa jatketaan sivistyspalveluiden kehittämistä, tavoitteena on mm. osallistua Lapsiystävällinen kunta -mallin hakuprosessiin ja luoda turvallisemman tilan periaatteet. Toimintamenojen nousu muodostuu henkilöstökuluista ja palveluiden ostoista. Menoissa on huomioitu vauvalahja kuntaan syntyville lapsille vuonna 2026.

Varhaiskasvatuksen toimintakuluja lisäävät mm. ravitsemispalveluiden kustannusten nousu (keittiötyöntekijäresurssi) ja ostopalvelumaksut. Toimintatuloja lisää OKM:n avustus sekä maksutuotot. Yhtenä tavoitteena on kehitetään toimintakulttuuria uuden päiväkodin arjessa.

Perusopetuksen toimintakuluja vähentää henkilöstökulujen pieneneminen, toimintakuluja lisää ravitsemispalveluiden kustannusten nousu ja koulukuljetuksen ennakoitu indeksikorotus. Toimintatuloja vähentää mm. hanketulon vähentyminen. Yhtenä tavoitteena on oppimisen ja koulukäynnin tuen uudistuksen jalkauttaminen.

Lukiossa toimintakuluja vähentää henkilöstökulujen pieneneminen, toimintakuluja lisää ravitsemispalveluiden kustannusten nousu. Toimintatuloja vähentää hanketulon vähentyminen. Yhtenä tavoitteena on yhteistyö ammatillisten oppilaitosten kanssa.

Niin perusopetuksessa kuin lukiossa kehitetään henkilöstön virkarakennetta vastaamaan tulevaa tarvetta sekä käynnistetään Erasmus+ toimintaa.

Kasvatusaloilla aloitetaan tavoitteellinen toiminta ympäristösertifikaatin saamiseksi (Vihreä Lippu -ohjelma).

Kansalaisopistossa kehitetään oman opiston toimintaa ja yhteistyön mahdollisuuksia lähikuntien opistojen kanssa. Toimintakuluissa ei nousua.

Kirjasto- ja kulttuuripalveluissa toimintakuluja lisäävät mm. henkilöstökulut ja palvelujen ostot. Toimintatuottojen nousu johtuu hanketulosta. Pääkirjastolle rekrytoidaan lisäresurssi hoitamaan kirjastoammatillisia tehtäviä, tehtävään sisältyvät kulttuurituottajan tehtävät. Pääkirjastolla vietetään 100-vuotisjuhlia. Kulttuurikasvatussuunnitelman 2026-2030 kulttuuritapahtumat on huomioitu toimintamenoina.

Nuorisopalveluissa toimintatuotot nousevat hanketulon ja avustuksen myötä. Toimintakuluja nostaa henkilöstökulut mm. kesäleirien järjestämisestä johtuvat kustannukset. Tavoitteena on mm. kansainvälisen nuorisotyön kehittäminen.

Liikunta- ja hyvinvointipalvelujen toimintakulut nousevat henkilöstökulujen ja palveluiden ostojen johdosta. Toimintatuottoja lisää hanketulo. Liikettä koulupäivään sekä perheliikuntahankkeelle haetaan jatkorahoitusta, lisäksi elintapaneuvonnan laajentamiseksi toiselle asteelle haetaan uusi hanke. Yhtenä tavoitteena on hyvinvointisuunnitelma 2026-2029 valmistuminen.

Sivistyspalveluissa toteutetaan edelleen hanketyötä aktiivisesti, hankkeita tulee olemaan lähes jokaisella tehtäväalueella.

Talousarvio 2026 ja muutos edelliseen vuoteen verrattuna, tilanne 8.10.2025:

Hallinto- ja tukipalvelut

Toimintatuotot	700	
Toimintakulut	-195 396	+13,2 %
Toimintakate	-194 696	+13,5 %

Varhaiskasvatus

Toimintatuotot	120 389	+8,5 %
Toimintakulut	-1 507 034	+2,9 %
Toimintakate	-1 386 645	+2,4 %

Perusopetus

Toimintatuotot	354 010	-9,5 %
Toimintakulut	-3 368 369	-2,4 %
Toimintakate	-3 014 359	-1,5 %

Lukio

Toimintatuotot	79 422	-58,9 %
Toimintakulut	-777 313	-13,8 %
Toimintakate	-697 891	-1,5 %

Kansalaisopisto

Toimintatuotot	30 300	-3,8 %
Toimintakulut	-164 634	-9,4 %
Toimintakate	-134 334	-10,5 %

Kirjasto- ja kulttuuripalvelut

Toimintatuotot	250 762	+18,1 %
Toimintakulut	-508 057	+16,8 %
Toimintakate	-257 295	+15,6 %

Nuorisopalvelut

Toimintatuotot	101 850	+39,5 %
----------------	---------	---------

Toimintakulut	-337 551	+12,5 %
Toimintakate	-235 701	+3,9 %
Liikuntapalvelut ja hyvinvoinnin edistämisen työ		
Toimintatuotot	54 750	+34,9 %
Toimintakulut	-285 408	+21,7 %
Toimintakate	-230 658	+19,0 %
Kaikki yhteensä		
Toimintatuotot	992 183	-5,9 %
Toimintakulut	7 143 762	+0,0 %
Toimintakate	6 151 580	+1,0 %

Sivistyspalveluiden talousarvio 2026, toiminnalliset tavoitteet 2026, taloussuunnitelma 2027-2028, henkilöstösuunnitelma 2026-2029 sekä kansalaisopiston palveluiden järjestäminen tulevaisuudessa ennakkovaikutusten arviointi ovat esityslistan oheismateriaaleina.

Ehdotus

Esittelijä: Päivi Rantakokko, sivistysjohtaja

Lautakunta hyväksyy sivistyspalvelujen talousarvion ja toiminnalliset tavoitteet vuodelle 2026, taloussuunnitelman vuosille 2027-2028 sekä henkilöstösuunnitelman 2026-2029 ja esittää ne edelleen kunnanhallitukselle ja -valtuustolle hyväksyttäväksi.

Lisäksi lautakunta valtuuttaa sivistysjohtajan tekemään tarvittavat muutokset seuraavien tehtäväaluiden 2026 talousarvioihin Kirjastoauto ja Lukio / Oppimisen tuki 2024 -hanke.

Kokouskäsittely

Laura Enbuska-Mäki poistui kokouksesta pykälän käsittelyn jälkeen klo 18.46.

Päätös

Lautakunta hyväksyi esittelijän ehdotuksen.

Kunnanhallitus, 27.10.2025, § 226

Valmistelijat / lisätiedot:

Laura Enbuska-Mäki, kunnanjohtaja, laura.enbuska-maki@muonio.fi

Oheismateriaali

1 yleishallinto toiminnalliset 2026 khall 20251027 § 226

Vuoden 2025 talousarviossa hallinto- ja talouspalveluiden (yleishallinto) määrärahavaraus on -993 999 euroa ja 30.9.2025 kunnanhallituksen toimintakate on -775 877 euroa. Toimintakatteen toteuma on 78 % ja se on yli tasaisen kertymän, joka on syyskuun loppuun mennessä noin 75 %. Ylitystä selittää, että toimintatulot (32 000 euroa) ovat vielä kokonaan laskuttamatta kuluvalle vuodelle. Toimintakuluista oli 30.9.2025 mennessä toteutunut 75 %, eli tasaisen kertymän mukaan. Loppuvuodeksi 2025 yleishallinnossa on jouduttu toteuttamaan määräaikaista henkilöstöjärjestelyitä

taloushallinnon sekä asiahallinnan osalta, joka tulee oletettavasti nostamaan henkilöstökulujen kertymää.

Hallinto- ja talouspalveluiden (yleishallinnon) vuoden 2026 talousarvion toimintakate on 21.10.2025 tilanteen mukaisesti -1 068 800 euroa. Toimintatulot ovat 32 600 euroa ja toimintamenot -1 092 620 euroa, joten kasvua vuoden 2025 tilanteeseen on esityksen mukaan noin 7,5 %. Yleisesti voi todeta, että ICT- kustannuksissa, talouspalveluissa (n. +27 000 euroa) ja toimisto- ja asiantuntijapalveluissa on kasvua (noin +38 000 euroa). On huomioitava, että sekä ICT- että toimisto- ja asiantuntijapalvelut koostuvat osittain yhteisistä palvelualueiden kustannuksista. Palkkakuluihin on laskettu sopimuksen mukaiset korotukset, ja ensi vuoden talousarviossa on suunnitelmassa mukana koko vuodeksi talouspalveluihin 3 htv:n työpanos.

Erityisiä huomioita talousarvion sisältöön on esitetty seuraavassa/ toimintakate:

Hallinto- ja tukipalvelut

- USO8 -verkostoon osallistuminen luottamushenkilöille (n. 5 000 euroa/vuosi, 2. vuosi).
- Valmius tukea kuntatiedottamista kyläyhdistysten kautta.
- Vastasyntyneiden muistaminen on siirtynyt sivistyspalveluiden vastuulle.
- (Ennakoimattomien) EU -projektien määräraha on maltillinen (3 000 euroa).
- Tunturi- Lapin Leader ry ja Tunturi- Lapin Kehitys ry:n maksuosuudet on huomioitu ja jäljennäissä on huomioitu elokuvakomissio (n. 7000 euroa/ vuosi).
- Huomioitu Ensilumen ladun strateginen kumppanuussopimus (55 000 euroa).
- Huomioitu ensilumen ladun hiihtokisojen (Tykkikkisat) strateginen kumppanuussopimus (5 000 euroa).
- Huomioitu Monetra Oy:n palkkapalvelun osto (45 000 euroa, odotus on, että tasaantuu vuoden 2025 kertymästä).

Henkilöstöhallinto

- Sisältää varauksen koko henkilistön työhyvinvointirahaan 20 euroa/hlö.
- Sisältää varauksen työhyvinvointikyselyn toteuttamiseen.
- Sisältää varauksen ePassi henkilöstöetuun.
- Sisältää varauksen EduHouse -koulutuspalveluun.
- Sisältää varauksen tekoälykoulutuskokonaisuudesta henkilöstölle EduHouse - palvelun kautta.
- Huomioitavaa: työterveyshuollon kulut on jyvitetty palvelualueiden alle todellisten kustannusten mukaan (kuten vuoden 2025 talousarviossa).

Taloushallinto

- Sisältää 3 htv:n määrärahavarauksen henkilöstömenoihin.

Oheismateriaalina on hallinto- ja talouspalveluiden (yleishallinto) talousarvioesitys vuodelle 2026.

Ehdotus

Esittelijä: Laura Enbuska-Mäki, kunnanjohtaja

Kunnanhallitus merkitsee tiedoksi hallinto- ja talouspalveluiden (yleishallinto) talousarvion 2026 ja taloussuunnitelmavuosien 2027-2028 valmistelun tilanteen.

Kokouskäsittely

Hallitus keskusteli laajasti hallinto- ja talouspalvelujen talousarvion valmistelun tilanteesta.

Päätös

Hallitus hyväksyi esittelijän ehdotuksen.

Kunnanhallitus, 27.10.2025, § 227

Valmistelijat / lisätiedot:

Laura Enbuska-Mäki, kunnanjohtaja, laura.enbuska-maki@muonio.fi

Oheismateriaali

1 Talousarvio 2026 ja suunnitama 2027_2028 khall 20251027 § 227

Sivistys- ja elinvoimalautakunta sekä Tunturi-Lapin maaseutulausakunta ovat käsitelleet talousarvioesitykset vuodelle 2026 ja -suunnitelmavuosille 2027-2028. Hallinto- ja talouspalveluiden talousarvio vuodelle 2026 ja -suunnitelmavuosille 2027-2028 on käsitelty edellä.

Tilanne 21.10.2025 mennessä

Kunnanhallituksen vuoden 2026 talousarvion toimintakate on -1 060 800 euroa (kasvua vuoteen 2025 verrattuna on n. 7,5 %). Toimintatulot ovat 32 620 euroa ja toimintamenot -1 092 620 euroa.

Tunturi-Lapin maaseutulausakunnan vuoden 2026 talousarvion toimintakate (sisältäen vyörytysmenot) on -27 102 euroa (vuonna 2025 tämä on -18 657 euroa, nousu noin 31,1 %).

Sivistyspalveluiden toimintakate nousee talousarviovuonna 2026 yhden (1) prosentin verrattuna vuoden 2025 talousarvioon. Toimintakate on -6 151 580 euroa. Toimintatuottoja vuodelle 2026 on arvioitu 995 498 euroa (vähennys vuoteen 2025 verrattuna 5,9 %) ja toimintakulut ovat 7 147 068 euroa (muutos vuoteen 2025 verrattuna 0,1 %).

Elinvoimapaalveluiden toimintakate nousee talousarviovuonna 4,7 % verrattuna vuoden 2025 talousarvioon. Toimintakate on -2 488 064 euroa. Toimintatuottoja vuodelle 2026 on arvioitu 2 723 928 euroa ja toimintakulut -5 211 992 euroa.

Keskusvaalilausakunnan toimintakate on talousarviovuonna -750 euroa. Vuonna 2026 ei järjestetä vaaleja vuonna 2026 ja toimintakuluissa on ns. juoksevat kustannukset.

Tarkastuslausakunnan talousarvio on vielä valmistelussa, mutta alustavan esityksen mukaan toimintakate on -14 519 euroa (vuoteen 2025 verrattuna nousu n. 4,7 %).

Valmistelun tilanne 21.10.2025

Talousarvioraami vuodelle 2026 laadittiin noin 530 000 euroa ylijäämäiseksi ja elokuun 2025 talousarvioraamiin suhteutettuna, nyt laadittu talousarvio vuodelle 2026 on toimintakatteeltaan hyvin lähellä vuodelle 2025 laadittua raamia.

Vuoden 2026 talousarviossa tulo-odotus on 3 884 105 euroa ja menoille on varattu -13 618 110 euroa. Toimintakate vuoden 2026 talousarviossa on -9 734 005 euroa. Suunnitelman mukaiset poistot ovat arviolta 1 070 500 euroa ja korkokuluiksi on arvioitu 120 000 euroa.

Valtionosuudet on tarkistettu Kuntaliiton lokakuun alun laskurin perusteella, valtionosuuksissa ei ole huomioitu n. -90 000 euron leikkausodotusta, joka oli huomioituna ta-raamissa. Kuntaliiton (9/2025) arvion mukaan kunnan valtionosuudet ovat yhteensä ensi vuonna 4 641 666 euroa ja verotulomenetysten kompensatio 265 252 euroa. Veroennusteet vuosille 2026-2028 ovat Muoniolle kasvavia ja vielä toistaiseksi kohtalaisen vahvoja, mutta ennusteet on huomioitu ns. varovaisuusperiaatteella talousarvioraamin tasolle (eli vähennetty noin 100 000 euroa verokehikon ennusteesta). Verotuloksi on arvioitu talousarvioon 2026 yhteensä 6 846 000 euroa.

Vuoden 2026 tilikauden tulos olisi valmistelutilanteen 21.10.2025 hetkellä 613 406 euroa ylijäämäinen.

Alustava talousarvio on oheismateriaalina.

Ehdotus

Esittelijä: Laura Enbuska-Mäki, kunnanjohtaja

Kunnanhallitus:

- hyväksyy alustavan talousarvioraamin vuodelle 2026 ja suunnitelmavuosille 2027-2028, eikä tee lisäsäästövelvoitteita näihin,
- päättää, että raamiin tehdään vielä teknisluontoisia tarkistuksia ja lopullinen talousarvioasiakirja vuodelle 2026 ja suunnitelmavuosille 2027-2028 tuodaan käsittelyyn marraskuussa ja
- käynnistää tuleville vuosille älykkään sopeuttamisen ohjelman ja sen valmistelua jatketaan vuonna 2026. Ohjelmassa huomioidaan myös kiinteistökysymykset ja niihin liittyvät ratkaisut.

Kokouskäsittely

Hallitus keskusteli mm. talousarviotavoitteiden mittaamisesta.

Päätös

Hallitus hyväksyi esittelijän ehdotuksen.

Elinvoimalautakunta, 12.11.2025, § 100

Valmistelijat / lisätiedot:

Jussi-Pekka Tammilehto, elinvoimajohtaja, jussi-pekka.tammilehto@muonio.fi

Elinvoimalautakunta on kokouksessaan 30.9.2025 § 83 hyväksynyt toiminnalliset tavoitteet, investoinnit ja käyttötalousarvion vuodelle 2026 ja suunnitelmavuosille 2027-2028 sekä esittänyt ne edelleen kunnanhallitukselle ja valtuustolle hyväksyttäväksi.

Hallitukselle esitetyssä talousarviossa oli puutteita suunnitelmavuosien luvuissa, joten talousarvio vuosille 2026 ja suunnitelmavuosille 2027-2028 tulee käsitellä uudelleen.

Talousarvioesitys tämän pykälän oheismateriaalina.

Ehdotus

Esittelijä: Jussi-Pekka Tammilehto, elinvoimajohtaja

Elinvoimalautakunta hyväksyy esitetyn talousarvion ja esittää sen edelleen kunnanhallitukselle ja valtuustolle hyväksyttäväksi.

Päätös

Elinvoimalautakunta hyväksyi esittelijän päätösehdotuksen.

Elinvoimalautakunta, 12.11.2025, § 101

Valmistelijat / lisätiedot:

Jussi-Pekka Tammilehto, elinvoimajohtaja, jussi-pekka.tammilehto@muonio.fi

Elinvoimalautakunta on kokouksessaan 30.9.2025 § 83 hyväksynyt toiminnalliset tavoitteet, investoinnit ja käyttötalousarvion vuodelle 2026 ja suunnitelmavuosille 2027-2028 sekä esittänyt ne edelleen kunnanhallitukselle ja valtuustolle hyväksyttäväksi.

Investointiosan lautakuntakäsittelyn jälkeen on tullut ilmi muutostarpeita vuoden 2026 ja suunnitteluvuosien 2027-2028 investointeihin.

Päivitetty investointibudjetti esitellään lautakunnalle kokouksen käsittelyn yhteydessä.

Ehdotus

Esittelijä: Jussi-Pekka Tammilehto, elinvoimajohtaja

Elinvoimalautakunta hyväksyy talousarvion 2026 ja suunn. 2027-2028 investointiosan kokouksessa esitetyn mukaisena ja esittää sen edelleen hyväksyttäväksi kunnanhallitukselle ja valtuustolle.

Päätös

Elinvoimalautakunta hyväksyi esittelijän päätösehdotuksen.

Kunnanhallitus, 24.11.2025, § 255

Valmistelijat / lisätiedot:

Milla Liikavainio, talouspäällikkö, milla.liikavainio@muonio.fi

Talousarvion 2026 ja suunnitelmavuosien 2027-2028 investointiosa on laadittu. Vuonna 2026 investointien nettosumma olisi yhteensä noin 2,074 milj. euroa, vuonna 2027 vastaavasti noin 1,562 milj. euroa ja vuonna 2028 noin 1,03 milj.euroa.

Investointiosan keskeisinä poimintoina voidaan ilmaista, että vuosina 2026-2028 kunta tulee panostamaan perusinfrastrukturaan (vesi-infra, tiestö, pitkän tähtäimen kiinteistöinvestoinnit) sekä turvallisuudesta huolehtimiseen, koulukeskuksen viihtyvyyden ja ympäristön toiminnallisuuden parantamiseen sekä opiskelukaluston päivittämiseen, kuntalaisten liikuntamahdollisuuksien kehittämiseen sekä mm. kylävihtyvyyden kasvattamiseen. Tavoitteena on mm. lähteä hakemaan ratkaisuja tori- ja tapahtuma-alueen sekä Kiela- kiinteistön jatkojalostamiseen, niin ikään käynnistää vesistöihin liittyviä kehittämishankkeita. Vuonna 2026 viimeistelemme pitovoimainvestointimme soluasuntoratkaisuista, jotta saamme paitsi 2. asteen opiskelijoille, mutta myös aikuisväestölle tarjottua moninaisempaa ja joustavampaa asumisenmuotoa. Tavoitteena oli toteuttaa uusi kunnantaloinvestointi vuosina 2026-2027, mutta hyvinvointialueen sosiaali- ja terveystalouden palveluverkkouudistusesityksien vuoksi tätä ei voida tällaisenaan toteuttaa: ko. investointi olisi ollut liian iso taloudellinen riski kunnalle, ja tulevaisuuden kunnantaloratkaisuun onkin vuonna 2026 haettava lisää vaihtoehtoisia toteuttamismalleja. Investointivaroissa huomioidaan koko kunnan arkistojen digitalisointitarpeet, valmius- ja varuautuminen sekä mm. reittityön uudet avaukset (maastopyöräily), ja myös suunnitelmavuosien investointitarpeet olemassa olevaan reitistöön.

Vuoden 2026 talousarviosta alkaen investoinnit ilmoitetaan lautakunnittain. Lisäksi muutoksena aikaisempaan käytäntöön esitetään, että investoinnit ovat sitovia *lautakunnittain nettona*. Yli 1,0 milj. euron hankkeet ovat hankekohtaisesti sitovia. Investointiosassa määrärahat kohdistetaan lautakunnille, jotka voivat päätöksillään siirtää käyttämättömiä määrärahoja tai muuttaa niiden käyttötarkoitusta sellaisten ennalta arvaamattomien investointien kattamiseksi, joiden kustannukset eivät ylitä varattua määrärahaa.

Investointiosaa talousarviovuodelle 2026 ja taloussuunnitelmavuosille 2027-2028 on seuraava:

INVESTOINNIT				
KUNNANHALLITUKSEN INVESTOINNIT		2026	2027	2028
Aineettomat hyödykkeet				
Kunnan (elinvoima, sivistys, hallinto) arkiston digitalisaatiohanke	Menot	60 000	50 000	20 000
Osakkeet ja osuudet				
Jerisjärven Huolto Oy osakkeiden hankinta	Menot	102 500		
Maanosto/maanmyynti				
Maanhankinta yksityisiltä	Menot	50 000	50 000	50 000
KUNNANHALLITUKSEN INVESTOINNIT YHTEENSÄ				
	Netto	212 500	100 000	70 000
SIVISTYSLAUTAKUNNAN INVESTOINNIT				
		2026	2027	2028

Koneet ja kalusto				
Perusopetuksen kalustohankinnat / oppilaskalusteet ja esitystekniikka	Menot	36 630	52 050	0
SIVISTYSLAUTAKUNNAN INVESTOINNIT YHTEENSÄ	Netto	36 630	52 050	0
ELINVOIMALAUTAKUNNAN INVESTOINNIT		2026	2027	2028
Talonrakennus				
Lukion remontti	Menot	60 000		
Hyvinvointikeskuksen ilmanvaihtokoneen LTO-kenno	Menot	20 000		
Alakoulun PTS-ehdotuksen mukaiset työt 2026 ja käyttövesiputkiston uusiminen	Menot	325 000	225 000	225 000
Liikuntasalin väliverhon uusiminen 2026, PTS-ehdotuksen mukaiset työt 2027-, lattian uusiminen 2027	Menot	45 000	191 000	161 000
Yläkoulun PTS-ehdotuksen mukaiset työt	Menot	35 000		
Pirkantie 15 A vesikaton uusiminen ja muutos soluasunnoiksi	Menot	70 000		
Tulevaisuuden kunnantalon suunnittelu	Menot	20 000		
Varavoimakoneen lämmin varastotila Lappialle	Menot	50 000		
Yhteensä	Netto	625 000	416 000	386 000
Liikenneväylät				
Kaavateiden saneeraus, pitkäntähtäimen suunnitelman laatiminen 2025, I-vaiheen toteutus 2026	Menot	100 000		100 000
"Fiksusti kouluun"- hanke	Menot	81 580		
avustus (61 000 e)	Tulot	-61 125		
	Netto	20 455		
Kevyenliikenteen väylien rakentaminen / parantaminen	Menot	165 822		
koulukeskuksen ja Peltotien väliselle alueelle, sekä	Tulot	-82 911		
pyöräpysäköintipaikkojen rakentaminen.	Netto	82 911		
Yhteensä	Netto	203 366		100 000
Liikunta-alueet		2026	2027	2028
Koulukeskuksen urheilukentän peruskorjauksen suunnittelu ja toteutus + katettu kaukalo	Menot	500 000	600 000	
Avustus 20 %.	Tulot	-100 000	-120 000	
	Netto	400 000	480 000	
Koulukeskuksen pihan luonnollistaminen sekä leikkisyyden / liikunnallisuuden lisääminen	Menot	100 000		
	Tulot	-70 000		

Avustus 70 %.	Netto	30 000		
Yhteensä	Netto	430 000	480 000	
Yleiset alueet				
Vesistön kunnostushanke (alkanut v. 2022)				
Mm. Jerisjoen suun ja Muonionjärven alueen vesiväylän kehittäminen.	Menot	74 000	74 000	74 000
Jerisjärven kunnollistamishanke (yhteistyössä Kittilän kunnan kanssa)	Menot	60 000		
Ulkoilureittien parantaminen, suunnittelu ja rakentaminen (alkanut v. 2021).	Menot	0	100 000	100 001
Reittiohjelmahankkeen mukaiset reittien parantamiset / rakentamiset				
Tapahtuma- ja torialueen suunnittelu ja toteutus	Menot	20 000	20 000	
Kiela-kiinteistön jatkojalostaminen	Menot	20 000	20 000	
Ympärivuotisen reitistön luominen Oloksen ympäristöön -hanke mm. maastopyöräreittien tekeminen.	Menot	250 000		
Avustus 70 %.	Tulot	-175 000		
	Netto	75 000		
Yhteensä	Netto	249 000	214 000	174 001
Koneet ja kalusto				
Latukoneiden telamatot	Menot	17 000		
Yhteensä	Netto	17 000		
ELINVOIMALAUTAKUNNAN INVESTOINNIT YHTEENSÄ	Menot	2 013 402	1 230 000	660 001
	Tulot	-489 036	-120 000	0
	Netto	1 524 366	1 110 000	660 001
VESI- JA VIEMÄRILAITOS		2026	2027	2028
Muonion ja Oloksen vesihuoltolaitosten perusparannus				
Vesihuoltolaitosten kehittämisen investoinnit. Pääpaino kirkonkylän tarkastuskaivojen sekä vesi- ja viemärilinjojen	Menot	300 000	300 000	300 000

saneerauksen suunnittelu ja korjaus.				
VESI- JA VIEMÄRILAITOS YHTEENSÄ	Netto	300 000	300 000	300 000
KAIKKI YHTEENSÄ	Menot	2 562 532	1 682 050	1 030 001
	Tulot	-489 036	-120 000	
	Netto	2 073 496	1 562 050	1 030 001

Ehdotus

Esittelijä: Laura Enbuska-Mäki, kunnanjohtaja

Kunnanhallitus hyväksyy talousarvio 2026 ja taloussuunnitelma 2027-2028 -asiakirjan investointiosan ja esittää valtuustolle, että:

- investoinnit ovat sitovia lautakunnittain nettona,
- yli 1,0 milj. euron hankkeet ovat hankekohtaisesti sitovia,
- investointiosassa määrärahat kohdistetaan lautakunnille, jotka voivat päätöksillään siirtää käyttämättömiä määrärahoja tai muuttaa niiden käyttötarkoitusta sellaisten ennalta arvaamattomien investointien kattamiseksi, joiden kustannukset eivät ylitä varattua määrärahaa.

Tämän päätöksen osalta pöytäkirja tarkastetaan kokouksessa.

Kokouskäsitely

Taluspäällikkö esitteli investoinnit talousarvio- ja suunnitelmavuosille ja poistui kokouksesta ennen päätöksentekoa.

Hallitus keskusteli investoinneista ja totesi, että Jerisjärven Huolto Oy:n osakkaiden hankinta merkitään investointisuunnitelmaan. Investointihankkeen nimekkeen muuttaminen: Kielan tontin suunnittelu ja siistiminen.

PTS-ohjelman mukaiset työt: avataan talousarviokirjaan, mitä ne sisältävät.

Päätös

Hallitus hyväksyi esittelijän ehdotuksen.

Kunnanhallitus, 24.11.2025, § 256

Valmistelijat / lisätiedot:

Milla Liikavainio, taluspäällikkö, milla.liikavainio@muonio.fi

Oheismateriaali

1 Talousarvio 2026 khall 20251124 § 256

Muonion kunnan talousarvion tilikauden tulos vuodelle 2026 on laadittu +481 119 euroa ylijäämäiseksi. Suunnitelmavuodelle 2027 ylijäämäodotus on +380 489 euroa ja vuodelle 2028 vastaavasti +192 200 euroa. Talousarviosta ja sen investointiosasta vuosille 2026 ja 2027-2028 on pidetty iltakoulu- ja keskustelutilaisuus johtavien viranhaltijoiden sekä päättäjien kanssa.

Kunnanhallituksen 27.10.2025 § 227 käsittelyn jälkeen talousarviossa vuodelle 2026 on huomioitu varovaisuusperiaatteella Lapin hyvinvointialueen palveluverkkouudistuksen esityksen mukaiset vaikutukset kiinteistöjen vuokraodotuksiin (elinvoimapalvelut), sekä tarkistettu mm. palkkahallinnon ostopalvelun määrärahavarausta (yleishallinto). Yleishallintoon on lisätty lisäksi määrärahavaraus kunnan kotisivujen uusimiseen, joka on tarkoitus käynnistää projektimaisesti omana työnä. Sivistyspalveluissa lukion alle tarkistettiin mukaan projektivarausta, jonka nettovaikutus raamiin oli vähäinen. Talousarvion suunnitelmavuosille 2027-2028 on tarkistettu elinvoimapalveluiden tulo-odotuksia varovaisuusperiaatteella siten, että on varauduttu sote- kiinteistöjen yhtiöittämiselvelvoiteskenaarioon. Niin ikään suunnitelmavuosille tarkistettiin henkilöstömäärärahojen indeksikorotukset sekä käytiin em. määrärahavaraukset palvelualueittain läpi.

Investointiesitykset vuodelle 2026 ovat nettona noin 2,073 miljoonaa euroa, vuonna 2027 noin 1,562 miljoonaa euroa ja vuonna 2028 noin 1,030 miljoonaa euroa. Investoinnit on esitetty lautakunnittain. Vuoden 2025 lopussa kunnassa on arviolta sisällä noin 7,7 milj. euroa lainaa ja leasing- vastuuta. Talousarvio sisältää vuodelle 2026 investointien rahoittamiseksi pitkäaikaista lainanottoa 1 milj. euroa. Vuodelle 2027 investointien rahoittamiseksi on suunnitelmavuodelle esitetty 0,5 milj. euroa lisää pitkäaikaista lainaa sekä vuodelle 2028 suunnitellaan myös nostettavan 0,5 milj. euroa pitkäaikaista lainaa. Talousarviovuonna 2026 ja suunnitelmavuosina 2027-2028 arvioidaan lyhytaikaisen lainakannan pysymistä ennallaan. Lainakannan kehitys vuosina 2026, 2027 ja 2028 olisi seuraava:

- Vuonna 2026: lainakanta/ asukas olisi noin 1940 euroa, leasing- vastuun kanssa noin 3490 euroa,
- Vuonna 2027 lainakanta/ asukas olisi noin 1960 euroa, leasing- vastuun kanssa noin 3 450 euroa,
- Vuonna 2028 lainakanta/ asukas olisi noin 1970 euroa, leasing- vastuun kanssa noin 3 400 euroa.

Rahoituslaskelman mukaan rahavarojen muutos talousarviovuonna 2026 olisi -20 572 euroa, vuonna 2027 vastaavasti -180 256 euroa ja vuonna 2028 tämä olisi +138 504 euroa.

RAHOITUSLASKELMA	TP 2024	TA 2025	TA 2026	TASU 2027	TASU 2028
Toiminnan rahavirta					
Vuosikate	896 637,93	1 202 260	1 505 424	1 334 294	1 146 005
Tulorahoituksen korjauserät	0	0	0	0	0
Toiminnan rahavirta	896 637,93	1 202 260	1 505 424	1 334 294	1 146 005
Investointien rahavirta					
Investointimenot	-1 539 714,95	-3 110 800	-2 562 532	-1 682 050	-1 030 001
Rah.osuudet invest.menoihin	16 204,40	66 650	489 036	120 000	0

Pysyvien hyöd.luovutustulot	252,64	0	0	0	0
Investointien rahavirta	-1 523 257,91	-3 044 150	-2 073 496	-1 562 050	-1 030 001
Toiminnan ja investointien rahavirta	-626 619,98	-1 841 890	-568 072	-227 756	116 004
Rahoituksen rahavirta					
Antolainojen lisäykset	0	0	0	0	0
Antolainojen vähennykset	0	0	0	0	0
Antolainojen muutokset	0	0	0	0	0
Lainakannan muutokset					
Pitkäaikaisten lainojen lisäys	1 000 000,00	2 000 000	1 000 000	500 000	500 000
Pitkäaikaisten lainojen vähennys	-475 000,00	-625 000	-452 500	-452 500	-477 500
Lyhytaikaisten lainojen muutos	-650 000,00	0	0	0	0
Lainakannan muutokset	-125 000,00	1 375 000	547 500	47 500	22 500
Oman pääoman muutokset	0	0	0	0	0
Muut maksuvalmiuden muut.					
Saamisten muutos	394 666,17	0	0	0	0
Korottomien velkojen muutos	310 853,76	0	0	0	0
Muut maksuvalmiuden muut.	705 519,93	0	0	0	0
Rahoituksen rahavirta	580 519,93	1 375 000	547 500	47 500	22 500
Rahavarojen muutos	-46 100,05	-466 890	-20 572	-180 256	138 504

Kuntastrategia kulkee selkeänä ja konkreettisena punaisena lankana talousarvioasiakirjassa, kuten kuntalaki edellyttää. Vuodesta 2026 alkaen kuntastrategia päivitetään, mutta nyt talousarviossa vuodelle 2026 asetetut tavoitteet ovat yhdenmukaisia myös tulevan kuntastrategian kanssa. Kaikki talousarviossa esiintyvät tavoitteet juontuvat kuntastrategiamme lupauksesta edistää luonnostaan vastuullista, aidosti avointa ja onnellista Muoniotä. Se, miten tätä isoa visiota tavoitellaan vuonna 2025 kestävästi vahvistuvan elinvoiman, uuden ajan kuntatyön ja onnellisen arjen kautta, osoitetaan talousarviossa. Jokaisella palvelualueellamme, elinvoimalla, sivistyksellä sekä hallinto- ja talouspalveluilla (yleishallinnolla), on omat vetovastuunsa tässä kokonaisuudessa.

Toiminnallisina tavoitteina sivistyspalveluissa korostuvat mm. organisaation kehittäminen ja terävöittäminen. Toimiva yhteistyö kunnan sisällä, sidosryhmien ja hyvinvointialueen kanssa on keskeistä. Palveluissa on huomioitu vauvalahja kuntaan syntyville lapsille. Ensi vuonna on tavoitteena osallistua Lapsiystävällinen kunta –mallin hakuprosessiin ja luoda turvallisemman tilan periaatteet tapahtumiin. Sivistyspalveluissa päivitetään tarvittavia suunnitelmia ja aloitetaan osan ko. suunnitelmien päivistyö. Koulukuljetuskilpailutuksen suunnittelu aloitetaan ensi vuonna siten, että uudet sopimukset olisivat voimassa vuonna 2027. Vuonna 2026 varhaiskasvatuksessa kehitetään toimintakulttuuria uuden päiväkodin arjessa,

varaudutaan henkilöstöressurssien lakisääteiseen muutokseen, kehitetään vuorohoitoa sekä yhteistyötä perusopetuksen kanssa, sekä edistetään toimenpitein perheiden ja lasten hyvinvointia. Muonion varhaiskasvatus kehittää Vihreä lippu- toimintaa. Perusopetuksessa keskeisenä tavoitteena on oppimisen ja koulunkäynnin tuen uudistus- lakimuutoksen jalkauttaminen ja yhteistyön tiivistäminen varhaiskasvatuksen kanssa. Ensi vuonna on tavoitteena panostaa oppilaiden hyvinvointiin päivittämällä oppilaskalusteet sekä älynäytöt luokkiin. Lukiossa tehdään mm. aktiivista yhteistyötä Lappian ja Redun, sekä muiden lukioiden kanssa. Lisäksi organisoidaan omaa asuntolatoimintaa kevästä 2026 alkaen ja panostetaan Erasmus + toimintaan. Niin ikään tekoäly ja oppimisen tuen uudistus tulee näkymään myös lukion arjessa ensi vuonna. Sivistyspalveluiden kansalaisopiston tavoitteena on jatkaa sekä kehittää oman opiston toimintaa ja panostaa hallinnon kehittämiseen, tiiviimpää kansalaisopistoyhteistyötä hyödyntäen. Kirjasto- ja kulttuuripalveluissa edistetään lukemista ja mm. jalkautetaan uutta kulttuurihyvinvointisuunnitelmaa, ensi vuonna juhlitaan myös 100-vuotista kirjastoamme. Jatkamme kunnassa lastenkulttuurin palvelukehittämistä osana kunnan kulttuuritilaisuuksia. Nuorisopalveluissa keskeisenä tavoitteena on kansainvälisen nuorisotyön sekä oppilaitosnuorisotyön kehittäminen (päihdetyö). Vuonna 2026 aloitetaan nuorten työpajatoiminnan mahdollisen siirtymäprosessin valmistelu yhdessä työllisyysasioiden kanssa. Liikunta- ja hyvinvointipalveluissa ensi vuoden keskeisissä tavoitteissa korostuvat hyvinvointisuunnitelman valmistuminen, ehkäisevän päihdetyön suunnitelman käynnistäminen, elintapaneuvonnan laajentaminen toiselle asteelle ja PT-toiminnan kehittäminen. Yhteistyötä tehdään Lappian kanssa ja toteutetaan osallistava budjetointi kuntalaisille.

Elinvoimapalveluissa vuonna 2026 jatkovalmistellaan tulevaisuuden kunnantaloratkaisuja. Niin ikään kaavateiden haltuunottokysymyksiä valmistellaan eteenpäin sekä sisäisesti kehitetään tiedonhallintamallien prosessien automatisointia. Erilaisiin investointiosan infrahankkeisiin pyritään hakemaan tehokkaasti ulkopuolista rahoitusta. Rakentamisvalvonnassa painopisteenä on jalkauttaa 1.1.2025 voimaan tulleeseen rakentamislakiin liittyviä tehtäviä, myös osoiterekisterin päivittämistyön suunnitelmaa on tavoite valmistella eteenpäin. Kiinteistö- ja tiepalveluissa jalkautetaan maankäyttösopimuksia, valmistaudutaan sote-kiinteistöjen jatkovalmisteluun ja mm. edistetään toimitilaohjelmaa sekä PTS- suunnitelmien eteenpäinviemistä. Talousarviossa vuodelle 2026 on määräraha Kiela- kiinteistön purkamiseen. Liikunta- ja reitistöt – palveluissa mm. kehitetään edelleen edelliskaudella alkanutta reittien talvikunnossapidon työtä. Tarkoituksena on pienentää ulkoilureittien ja ulkoliikuntapaikkojen korjausvelkaa ja viedä eteenpäin maastopyöräilyyn ja yhtenäiskoulun liikunta-alueisiin liittyviä investointeja. Kuntakehittämisen ja työllisyyspalveluiden tavoitteena on ensi vuonna kehittää kuntalisärahoitusmallia ja valmistella nuorisopalveluiden kanssa nuorten työpajan organisoitumismallia. Tuotantoyhtiöyhteistyötä jatketaan ja matkailumarkkinointi sekä yritysneuvonta toteutetaan ostopalveluna. Ensi vuoden tavoitteena on avata kansainvälisiä yhteistyömahdollisuuksia naapurimaiden kanssa. Vesihuoltolaitoksella vuonna 2026 on tavoitteena toteuttaa kirkonkylän verkoston saneerausta ja mm. huomioida Toras-Siepin ja Jerisjärven alueen vesihuollon mukaan tuleminen kunnan verkostoon. Yhteispäivystysasiaa kiinteistöhuollon kanssa pyritään edistämään.

Hallinto- ja talouspalveluiden (yleishallinto) tavoitteena on vuonna 2026 kehittää konsernijohtamista siten, että mm. konserniohje olisi päivitetty. Automatisaatiota (tiedonhallinnan ja asiahallinnan kehittäminen, kunnan arkistoinnin digitalisaatio ja seulonta) on tavoitteellista viedä eteenpäin, samoin edistää yhtiöittämisselvityksiä. Aloitetaan kotisivujen päivittämisprojekti. Hallinto ottaa vetovastuun sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan ohjeistuksen päivittämisestä ja pilotoi vastuumatriiseja. Nämä on tunnistettu mm. sisäisen

valvonnan ja riskienhallinnan analyysissä ensi vuoden tavoitteiksi. Kotisivujen päivitystyö aloitetaan ensi vuonna ja haetaan kyläviestinnän tehostamiseen välineitä. Henkilöstöhallinnon osalta kehitetään eteenpäin tasopalkkamallia; juurrutetaan tätä ja koulutetaan tästä henkilöstöä. Johtamistyön kehittäminen on avainasemassa vuonna 2026 ja mm. hyvinvointikyselyn tuloksien käyttöönottoaminen osana ko. työvälineitä korostuu. Talouspalveluiden osalta keskeisiä tavoitteita on strategisen tiedon tuottaminen osana päätöksentekoa sekä yhdessä hallinnon kanssa rakentaa kestävämpää konsernityötä. Vuonna 2026 kehitetään talousarvio- ja tilinpäätösprosessia sekä investointiohjelmaa. Talouspalveluihin pilotoidaan vastuumatriiseja ja selkeytetään prosessikuvauksia.

Taloudellisesti voidaan todeta, että Muonion kunnan tilanne on vahvistunut kuluneina vuosina. Taloudelliset keskeiset tunnusluvut ovat pääosin vankistuneet ja kassamme olemme saaneet kerrytettyä ns. ylijäämäpuskuria. Vuoden 2025 tilinpäätös tullee olemaan myönteisempi kuin tälle laadittu raami antoi odottaa. Verotulokertymät ovat olleet nousevia, ja Kuntaliiton veroennustekehikot povaavat jopa positiivisempaa kasvua Muoniolle, kun olemme itse talousarviossamme tai taloussuunnitelmavuosissamme varautuneet. Kunnan taloudellinen kehitys vaikuttaisi, kuntakokoonkin suhteutettuna, kohtuullisen suotuisalta myös tulevina vuosina. Keskeisinä epävarmuustekijöinä em. kehitykseen vaikuttavat kuntakonsernin kiinteistöihin liittyvät haasteet, Laphan palveluverkkouudistuksen mahdolliset muutokset, tepa- alueen rahoituksen riittävyys, valtionosuusuudistuksen aikataulu sekä mm. lakiuudistuksien vaikutukset. Toimintaympäristön muutoksilla on seurauksia kuntatalouden ennustettavuuteen, monenlaisia riskitekijöitä liittyy globaaleihin ja lokaaleihin ennusteisiin. Lisäksi on huomioitava, että kunnan omat lähitulevaisuuden investointitarpeet ko. yhtälössä ovat huomionarvoiset. Epävarmuustekijöistä johtuen, kunnanhallitus päätti 27.10.2025 § 277 käynnistää älykkään sopeuttamisen ohjelman.

Ehdotus

Esittelijä: Laura Enbuska-Mäki, kunnanjohtaja

Kunnanhallitus esittää valtuustolle, että se hyväksyy vuoden 2026 talousarvioesityksen ja vuosien 2026–2028 taloussuunnitelman valmistelun mukaisena.

Kunnanhallitus valtuuttaa hallinto- ja talousosaston tekemään mahdollisesti tarvittavia teknisiä korjauksia talousarvio- ja taloussuunnitelmaehdotukseen.

Tämän päätöksen osalta pöytäkirja tarkastetaan kokouksessa.

Kokouskäsitely

Taluspäällikkö esitteli talousarvion ja suunnitelmavuosien tuloslaskelman, investoinnit ja rahoituslaskelman. Kunnanjohtaja esitteli toiminnalliset tavoitteet. Taluspäällikkö poistui kokouksesta ennen päätöksentekoa.

Pirkko Rauhala esitti, että yksityistieavustuksiin lisätään määrärahaa 5 000 euroa ja Anne-Mari Keimiöniemi kannatti esitystä. Puheenjohtaja totesi, että on tehty pohjaesityksestä poikkava kannatettu esitys, joten asiasta on äänestettävä. Puheenjohtaja esitti nimenhuutoäänestystä siten, että hallituksen esitystä kannattavat äänestävät Jaa ja Pirkko Rauhala esitystä kannattavat äänestävät Ei (yksityistieavustuksiin lisätään 5 000 euroa). Hallitus hyväksyi äänestystavan ja -esityksen.

Äänestyksessä annettiin kaksi JAA -ääntä (Manu Friman ja Minna Back) ja viisi EI -ääntä (Henri Muotka, Anne- Mari Keimiöniemi, Juha Niemelä, Jukka Korhonen ja Pirkko Rauhala).

Puheenjohtaja totesi, että Rauhalan esitys on hyväksytty, yksityistieavustuksiin lisätään 5 000 euroa.

Hallitus keskusteli mm.

- vesilaitoksen tilannekuvan ja tulevaisuuden suunnitelman laatimisesta ja
- aloitteesta ikäihmisten liittymien aurauksen avustamiseksi.

Päätös

Hallitus hyväksyi esittelijän ehdotuksen ja päätti lisäksi, että

- lisätään yksityistieavustuksiin 5 000 euroa,
- lisätään ikäihmisten tieliittymien aurauksien avustamiseen palvelusetelinä 5 000 euroa sekä
- lisätään vesilaitoksen toiminnallisiin tavoitteisiin talousarviovuodelle 2026 laitoksen tilannekuvan päivittäminen ja tulevaisuussuunnitelman laatiminen.

Tämän päätöksen jälkeen kokouksessa pidettiin tauko ja tauon jälkeen puheenjohtaja totesi kokouksessa olevan läsnä samat henkilöt kuin ennen taukoa.

Kunnanhallitus, 01.12.2025, § 282

Valmistelijat / lisätiedot:

Katri Rantakokko, hallintojohtaja, katri.rantakokko@muonio.fi

Oheismateriaali

1 Talousarvio 2026 kvalt 20251202 § 76

Kunnanhallituksen kokouksessa 24.11.2025 § 256 päätöksentekoon osallistui kaksi esteellistä henkilöä ja kokouksissa 25.8.2025 § 177 sekä 27.10.2025 § 227 yksi esteellinen henkilö.

Hallituksen kokouksen 24.11.2025 § 256 jälkeen talousarvioasiakirja on muutettu seuraavilta osin:

- lisätty yksityistieavustuksiin 5 000 euroa,
- lisätty ikäihmisten tieliittymien aurauksien avustamiseen palvelusetelinä 5 000 euroa sekä
- lisätty vesilaitoksen toiminnallisiin tavoitteisiin talousarviovuodelle 2026 laitoksen tilannekuvan päivittäminen ja tulevaisuussuunnitelman laatiminen.

Ehdotus

Esittelijä: Laura Enbuska-Mäki, kunnanjohtaja

Kunnanhallitus kumoaa päätöksen 24.11.2025 § 256.

Kunnanhallitus esittää valtuustolle, että se hyväksyy vuoden 2026 talousarvioesityksen ja vuosien 2027–2028 taloussuunnitelman valmistelun mukaisena. Talousarvio sisältää:

- lisäyksen yksityistieavustuksiin 5 000 euroa,

- lisäyksen ikäihmisten tieliittymien aurauksien avustamiseen palvelusetelinä 5 000 euroa sekä
- lisäyksen vesilaitoksen toiminnallisiin tavoitteisiin talousarviovuodelle 2026 laitoksen tilannekuvan päivittämisestä ja tulevaisuussuunnitelman laatimisesta.

Muutettu ehdotus

Kunnanhallitus kumoaa päätökset 25.8.2025 § 177, 27.10.2025 § 227 ja 24.11.2025 § 256.

Kunnanhallitus esittää valtuustolle, että se hyväksyy vuoden 2026 talousarvioesityksen ja vuosien 2027–2028 taloussuunnitelman oheismateriaalin mukaisena. Talousarvio sisältää 24.11.2025 § 256 käsittelyn perusteella

- lisäyksen yksityistieavustuksiin 5 000 euroa,
- lisäyksen ikäihmisten tieliittymien aurauksien avustamiseen palvelusetelinä 5 000 euroa sekä
- lisäyksen vesilaitoksen toiminnallisiin tavoitteisiin talousarviovuodelle 2026 laitoksen tilannekuvan päivittämisestä ja tulevaisuussuunnitelman laatimisesta.

Tämän päätöksen osalta pöytäkirja tarkastetaan kokouksessa.

Kokouskäsittely

Priittta Pöyhtäri-Trøen ilmoitti olevansa esteellinen (hallintolaki § 28.1) ja poistui kokouksesta asian käsittelyn ajaksi.

Päätös

Hallitus hyväksyi esittelijän muutetun ehdotuksen.

Esteellisyys

Priitta Pöyhtäri-Trøen (hallintolaki § 28.1)

Kunnanvaltuusto, 01.12.2025, § 76

Oheismateriaali

1 Talousarvio ja -suunnitelma 2026-2028 kvalt 20251202 § 76

2 tasu 2026-2028 kj esitys kvalt 20251201 § 76.

3 tasu 2026-2028 esitys tpääll 20251201 § 76

Kunnanhallitus käsitteli asiaa 24.11.2025 § 256 ja 1.12.2025 § 282.

Ehdotus

Kunnanhallitus esittää valtuustolle, että se hyväksyy vuoden 2026 talousarvioesityksen ja vuosien 2026–2028 taloussuunnitelman oheismateriaalin mukaisena.

Talousarvio sisältää 24.11.2025 § 256 ja 1.12.2025 § 282 käsittelyjen perusteella

- lisäyksen yksityistieavustuksiin 5 000 euroa,
- lisäyksen ikäihmisten tieliittymien aurauksien avustamiseen palvelusetelinä 5 000 euroa sekä
- lisäyksen vesilaitoksen toiminnallisiin tavoitteisiin talousarviovuodelle 2026 laitoksen tilannekuvan päivittämisestä ja tulevaisuussuunnitelman laatimisesta.

Kokouskäsittely

Priitta Pöyhtäri-Trøen ilmoitti olevansa esteellinen (kuntalaki § 97) ja poistui kokouksesta tämän asian käsittelyn ajaksi. Sakari Silén toimi puheenjohtajana tämän asian käsittelyn ajan.

Kunnanjohtaja esitteli talousarvion valmistelua ja perusteita sekä kuntien yleistä tilannetta ja Muonion kunnan suhdetta siihen. palvelualueiden ja konserniin kuuluvien yhtiöiden toiminnalliset tavoitteet sisältävät paljon kehittämistä ja investoinneissa painotus on perusasioissa.

Talousarvio noudattaa annettua raamia, tuloissa on huomioitu sote-kiinteistöjen yhtiöittämisen vaikutuksia ja verotulot on arvioitu erittäin maltillisesti.

Talouspäällikkö esitteli valtuustolle mm. käyttötalousosan, investoinnit ja rahoituslaskelman. Hän totesi, että toimintakate kasvaa n. 3,9 % suhteessa kuluvaan vuoteen. Verotulojen ja valtionosuuksien odotetaan nousevan, vuosikatteen odotetaan riittävän kattamaan poistot ja ylijäämäksi arvioidaan n. 471 000 euroa. Suunnitelmavuodet on laadittu oletuksella, että sotekiinteistöt on yhtiöitetty vuoden 2027 alusta alkaen.

Toimintatuottojen ja -kulujen rakenne on samankaltainen kuin edellisinäkin vuosina. Investoinneista merkittäväin on urheilukentän peruskorjauksen ja katetun kaukalon suunnittelu ja toteutus. Pitkäaikaista lainaa esitetään nostettavan investointien rahoittamiseksi 1 milj. euroa vuonna 2026 ja molemmille suunnitelmavuosille 0,5 milj. euroa. Henkilöstöennusteen ja -suunnitelman mukaan henkilöstön määrä pysyy samalla tasolla talousarvio- ja suunnitelmavuosille.

Kokouksessa pidettiin tauko 19.22-19.35, nimenhuudon jälkeen puheenjohtaja kokouksessa olevan läsnä samat henkilöt kuin ennen taukoa.

Ryhmäpuheenvuoroissa kiitettiin kuluneesta vuodesta ja valtuustokauden käynnistymisestä rakentavan yhteistyön merkeissä. Kehitys on ollut positiivista mm. elinkeinojen osalta. Uutiset hyvinvointialueelta ovat olleet ikäviä, mutta syksy on hitsannut koko kunnan yhtenäiseksi. Kunnan vahvuudeksi nähtiin ketteryys ja joustavuus, ketteryydestä esimerkkinä on valmius muuttaa suunnitelmia mm. kunnantalon toteuttamisen suhteen. Edunvalvontaa tehdään yli puolue-, kunta- ja seutukuntarajojen. Kunnan investoinnit ovat perustuneet kuntalaisten palveluihin, mutta tulevaisuudessa tarvitaan työntekijöille terveelliset ja turvalliset tilat.

Nyt päätöksenteossa oleva talousarvion käsittelyyn tarvittiin vain yksi kierros, hallituksen asettamissa tavoitteisiin pystyttiin. Suunnitelmavuodet näyttävät positiivisilta, mutta täytyy katsoa pitemmälle ja varautua huonompiinkin talousvuosiin. Keskeisintä on kuitenkin usko tulevaisuuteen ja siihen, että siihen pystytään vaikuttamaan. Esimerkkeinä on mm. uusi päiväkotiesikoulu, investointeihin päätetty katettu kaukalo ja urheilukentän peruskorjaus.

Kunnanjohtaja kiitti omassa puheenvuorossaan henkilöstöä ja päättäjiä sekä totesi, että kunnassa on vahvuuksia ja katsotaan kauas, vaikka näkymät ovat epävarmoja. Tärkeintä on tehdä päätöksiä.

Keskustelussa nousi vielä esille, että vaikka veroprosentteja ei ole korotettu niin siitä huolimatta verokertymät nousevat. Jotakin on pakko olla tehty oikein, koska kehitys on ollut tällaista. Lisäksi kannettiin huolta vesilaitoksesta, se on saatava tasapainoon ja tuloksen on riitettävä poistojen kattamiseen.

Päätös

Valtuusto hyväksyi hallituksen esityksen ja valtuutti hallinto- ja talouspalvelut tekemään teknisiä korjauksia talousarvioasiakirjaan.

Esteellisyys

Priitta Pöyhtäri-Trøen (kuntalaki § 97)

Tiedoksi

palvelualueet

Kunnanhallitus, § 248, 24.11.2025

Kunnanvaltuusto, § 77, 01.12.2025

§ 77

Kunnanvaltuuston kokoukset vuonna 2026

MUODno-2025-211

Kunnanhallitus, 24.11.2025, § 248

Valmistelijat / lisätiedot:

Katri Rantakokko, hallintojohtaja, katri.rantakokko@muonio.fi

Kuntalain 94 §:n mukaan valtuusto kokoontuu päättäminään aikoina ja myös silloin, kun valtuuston puheenjohtaja katsoo sen tarpeelliseksi.

Kokous pidetään myös, mikäli puheenjohtaja katsoo kokouksen tarpeelliseksi tai enemmistö toimielimen jäsenistä tekee puheenjohtajalle esityksen kokouksen pitämisestä ilmoittamansa asian käsittelyä varten. Tällöin puheenjohtaja määrää kokousajan. Puheenjohtaja voi perustellusta syystä peruuttaa kokouksen.

Kunnanvaltuusto päätti 9.6.2025 § 41 kokousajoista loppuvuodelle 2025.

Ehdotus

Esittelijä: Laura Enbuska-Mäki, kunnanjohtaja

Kunnanhallitus esittää valtuustolle, että se päättää vuoden 2026 osalta kokouspäivämäärät seuraavasti:

- 8.6.2026 (tilinpäätös),
- 19.10.2026 (veroprosentit ja arviointikertomuksen vastine) ja
- 30.11.2026 (talousarvio).

Tämän päätöksen osalta pöytäkirja tarkastetaan kokouksessa.

Päätös

Hallitus hyväksyi esittelijän ehdotuksen.

Kunnanvaltuusto, 01.12.2025, § 77

Kunnanhallitus käsitteli asiaa 24.11.2025 § 248.

Ehdotus

Kunnanhallitus esittää valtuustolle, että se päättää vuoden 2026 osalta kokouspäivämäärät seuraavasti:

- 8.6.2026 (tilinpäätös),
- 19.10.2026 (veroprosentit ja arviointikertomuksen vastine) ja
- 30.11.2026 (talousarvio).

Päätös

Valtuusto hyväksyi hallituksen esityksen.

Tiedoksi

palvelualueet

§ 78

Muut asiat

Kokouskäsittely

Manu Friman toi esille, että S-Marketin pihapiirissä olevat jätteastiat ovat Suomen Pakkauskierrätys RINKI Oy:n omistuksessa ja huollettavina. Muovinkeräystä tulee lisätä, koska Suomi maksaa n. 90 milj. euroa ylimääräisiä maksuja EU:lle kierrättämättömistä muovipakkauksista. Paperinkeräyspisteiden määrä tulee vähenemään, koska paperia käytetään yhä vähemmän.

§ 79

Kiireellisten asioiden käsitteleminen

Kunnanhallitus 24.11.2025 § 255: Talousarvion 2026 ja -suunnitelman 2027-2028 investointiosa:

Kuvaus

Talousarvion 2026 ja suunnitelmavuosien 2027-2028 investointiosa on laadittu. Vuonna 2026 investointien nettosumma olisi yhteensä noin 2,074 milj. euroa, vuonna 2027 vastaavasti noin 1,562 milj. euroa ja vuonna 2028 noin 1,03 milj.euroa.

Investointiosan keskeisinä poimintoina voidaan ilmaista, että vuosina 2026-2028 kunta tulee panostamaan perusinfrastrukturaan (vesi-infra, tiestö, pitkän tähtäimen kiinteistöinvestoinnit) sekä turvallisuudesta huolehtimiseen, koulukeskuksen viihtyvyyden ja ympäristön toiminnallisuuden parantamiseen sekä opiskelukaluston päivittämiseen, kuntalaisten liikuntamahdollisuuksien kehittämiseen sekä mm. kyläviihtyvyyden kasvattamiseen. Tavoitteena on mm. lähteä hakemaan ratkaisuja tori- ja tapahtuma-alueen sekä Kiela- kiinteistön jatkojalostamiseen, niin ikään käynnistää vesistöihin liittyviä kehittämishankkeita. Vuonna 2026 viimeistelemme pitovoimainvestointimme soluasuntoratkaisuista, jotta saamme paitsi 2. asteen opiskelijoille, mutta myös aikuisväestölle tarjottua moninaisempaa ja joustavampaa asumisenmuotoa. Tavoitteena oli toteuttaa uusi kunnantaloinvestointi vuosina 2026-2027, mutta hyvinvointialueen sosiaali- ja terveystalouden palveluverkkouudistusesityksien vuoksi tätä ei voida tällaisenaan toteuttaa: ko. investointi olisi ollut liian iso taloudellinen riski kunnalle, ja tulevaisuuden kunnantaloratkaisuun onkin vuonna 2026 haettava lisää vaihtoehtoisia toteuttamismalleja. Investointivaroissa huomioidaan koko kunnan arkistojen digitalisointitarpeet, valmius- ja varuautuminen sekä mm. reittityön uudet avaukset (maastopyöräily), ja myös suunnitelmavuosien investointitarpeet olemassa olevaan reitistöön.

Vuoden 2026 talousarviosta alkaen investoinnit ilmoitetaan lautakunnittain. Lisäksi muutoksena aikaisempaan käytäntöön esitetään, että investoinnit ovat sitovia *lautakunnittain nettona*. Yli 1,0 milj. euron hankkeet ovat hankekohtaisesti sitovia. Investointiosassa määrärahat kohdistetaan lautakunnille, jotka voivat päätöksillään siirtää käyttämättömiä määrärahoja tai muuttaa niiden käyttötarkoitusta sellaisten ennalta arvaamattomien investointien kattamiseksi, joiden kustannukset eivät ylitä varattua määrärahaa.

Investointiosa talousarviovuodelle 2026 ja taloussuunnitelmavuosille 2027-2028 on seuraava:

INVESTOINNIT				
KUNNANHALLITUKSEN INVESTOINNIT		2026	2027	2028
Aineettomat hyödykkeet				
Kunnan (elinvoima, sivistys, hallinto) arkiston digitalisaatiohanke	Menot	60 000	50 000	20 000

Osakkeet ja osuudet				
Jerisjärven Huolto Oy osakkeiden hankinta	Menot	102 500		
Maanosto/maanmyynti				
Maanhankinta yksityisiltä	Menot	50 000	50 000	50 000
KUNNANHALLITUKSEN INVESTOINNIT YHTEENSÄ	Netto	212 500	100 000	70 000
SIVISTYSLAUTAKUNNAN INVESTOINNIT		2026	2027	2028
Koneet ja kalusto				
Perusopetuksen kalustohankinnat / oppilaskalusteet ja esitystekniikka	Menot	36 630	52 050	0
SIVISTYSLAUTAKUNNAN INVESTOINNIT YHTEENSÄ	Netto	36 630	52 050	0
ELINVOIMALAUTAKUNNAN INVESTOINNIT		2026	2027	2028
Talonrakennus				
Lukion remontti	Menot	60 000		
Hyvinvointikeskuksen ilmanvaihtokoneen LTO-kenno	Menot	20 000		
Alakoulun PTS-ehdotuksen mukaiset työt 2026 ja käyttövesiputkiston uusiminen	Menot	325 000	225 000	225 000
Liikuntasalin väliverhon uusiminen 2026, PTS-ehdotuksen mukaiset työt 2027-, lattian uusiminen 2027	Menot	45 000	191 000	161 000
Yläkoulun PTS-ehdotuksen mukaiset työt	Menot	35 000		
Pirkantie 15 A vesikaton uusiminen ja muutos soluasunnoiksi	Menot	70 000		
Tulevaisuuden kunnantalon suunnittelu	Menot	20 000		
Varaomakoneen lämmin varastotila Lappialle	Menot	50 000		
Yhteensä	Netto	625 000	416 000	386 000
Liikenneväylät				
Kaavateiden saneeraus, pitkäntähtäimen suunnitelman laatiminen 2025, I-vaiheen toteutus 2026	Menot	100 000		100 000
"Fiksusti kouluun"- hanke	Menot	81 580		
avustus (61 000 e)	Tulot	-61 125		
	Netto	20 455		
	Menot	165 822		

Kevyenliikenteen väylien rakentaminen / parantaminen koulukeskuksen ja Peltotien väliselle alueelle, sekä pyöräpysäköintipaikkojen rakentaminen.	Tulot	-82 911		
	Netto	82 911		
Yhteensä	Netto	203 366		100 000
Liikunta-alueet		2026	2027	2028
Koulukeskuksen urheilukentän peruskorjauksen suunnittelu ja toteutus + katettu kaukalo Avustus 20 %.	Menot	500 000	600 000	
	Tulot	-100 000	-120 000	
	Netto	400 000	480 000	
Koulukeskuksen pihan luonnollistaminen sekä leikkisyyden / liikunnallisuuden lisääminen Avustus 70 %.	Menot	100 000		
	Tulot	-70 000		
	Netto	30 000		
Yhteensä	Netto	430 000	480 000	
Yleiset alueet				
Vesistön kunnostushanke (alkanut v. 2022)				
Mm. Jerisjoen suun ja Muonionjärven alueen vesiväylän kehittäminen.	Menot	74 000	74 000	74 000
Jerisjärven kunnollistamishanke (yhteistyössä Kittilän kunnan kanssa)	Menot	60 000		
Ulkoilureittien parantaminen, suunnittelu ja rakentaminen (alkanut v. 2021).				
Reittiohjelmahankkeen mukaiset reittien parantamiset / rakentamiset	Menot	0	100 000	100 001
Tapahtuma- ja torialueen suunnittelu ja toteutus	Menot	20 000	20 000	
Kiela-kiinteistön jatkojalostaminen	Menot	20 000	20 000	
Ympärivuotisen reitistön luominen Oloksen ympäristöön -hanke mm. maastopyöräreittien tekeminen. Avustus 70 %.	Menot	250 000		
	Tulot	-175 000		
	Netto	75 000		
Yhteensä	Netto	249 000	214 000	174 001
Koneet ja kalusto				
Latukoneiden telamatot	Menot	17 000		
Yhteensä	Netto	17 000		

ELINVOIMALAUTAKUNNAN INVESTOINNIT YHTEENSÄ	Menot	2 013 402	1 230 000	660 001
	Tulot	-489 036	-120 000	0
	Netto	1 524 366	1 110 000	660 001
VESI- JA VIEMÄRILAITOS		2026	2027	2028
Muonion ja Oloksen vesihuoltolaitosten perusparannus				
Vesihuoltolaitosten kehittämisen investoinnit. Pääpaino kirkonkylän tarkastuskaivojen sekä vesi- ja viemärilinjojen saneerauksen suunnittelu ja korjaus.	Menot	300 000	300 000	300 000
VESI- JA VIEMÄRILAITOS YHTEENSÄ	Netto	300 000	300 000	300 000
KAIKKI YHTEENSÄ	Menot	2 562 532	1 682 050	1 030 001
	Tulot	-489 036	-120 000	
	Netto	2 073 496	1 562 050	1 030 001

Ehdotus

Esittelijä

• Laura Enbuska-Mäki, kunnanjohtaja, laura.enbuska-maki@muonio.fi
Kunnanhallitus hyväksyy talousarvio 2026 ja taloussuunnitelma 2027-2028 -asiakirjan investointiosan ja esittää valtuustolle, että:

- investoinnit ovat sitovia lautakunnittain nettona,
- yli 1,0 milj. euron hankkeet ovat hankekohtaisesti sitovia,
- investointiosassa määrärahat kohdistetaan lautakunnille, jotka voivat päätöksillään siirtää käyttämättömiä määrärahoja tai muuttaa niiden käyttötarkoitusta sellaisten ennalta arvaamattomien investointien kattamiseksi, joiden kustannukset eivät ylitä varattua määrärahaa.

Tämän päätöksen osalta pöytäkirja tarkastetaan kokouksessa.

Kokouskäsitely

Talouspäällikkö esitteli investoinnit talousarvio- ja suunnitelmavuosille ja poistui kokouksesta ennen päätöksentekoa.

Hallitus keskusteli investoinneista ja totesi, että Jerisjärven Huolto Oy:n osakkaiden hankinta merkitään investointisuunnitelmaan. Investointihankkeen nimekkeen muuttaminen: Kielan tontin suunnittelu ja siistiminen.

PTS-ohjelman mukaiset työt: avataan talousarviokirjaan, mitä ne sisältävät.

Päätös

Hallitus hyväksyi esittelijän ehdotuksen.

Ehdotus

Kunnanhallituksen esitys 24.11.2025 § 255: Talousarvion 2026 ja -suunnitelman 2027-2028 investointiosa:

Kunnanhallitus esittää valtuustolle, että:

- investoinnit ovat sitovia lautakunnittain nettona,
- yli 1,0 milj. euron hankkeet ovat hankekohtaisesti sitovia,
- investointiosassa määrärahat kohdistetaan lautakunnille, jotka voivat päätöksillään siirtää käyttämättömiä määrärahoja tai muuttaa niiden käyttötarkoitusta sellaisten ennalta arvaamattomien investointien kattamiseksi, joiden kustannukset eivät ylitä varattua määrärahaa.

Kokouskäsittely

Puheenjohtaja esitti, että kiireellisenä asiana otetaan käsittelyyn **kunnanhallituksen esitys 24.11.2025 § 255: Talousarvion 2026 ja -suunnitelman 2027-2028 investointiosa.**

Päätös

Valtuusto otti asian käsittelyyn ja hyväksyi hallituksen esityksen.

Tiedoksi

taloushallinto, palvelualueet

§ 80

Kokouksen päättäminen

Päätös

Puheenjohtaja päätti kokouksen klo 20.04.

Kunnallisvalitus

§71, §72, §74, §75, §76, §79

Kunnallisvalitusohje

Tähän päätökseen haetaan muutosta kunnallisvalituksella.

Valitusoikeus

Päätökseen saa hakea muutosta

- se, johon päätös on kohdistettu tai jonka oikeuteen, velvollisuuteen tai etuun päätös välittömästi vaikuttaa (asianosainen), sekä
- kunnan jäsen.

Valitusaika

Kunnallisvalitus on tehtävä 30 päivän kuluessa päätöksen tiedoksisaannista.

Valitus on toimitettava valitusviranomaiselle viimeistään valitusajan viimeisenä päivänä ennen valitusviranomaisen aukioloajan päättymistä.

Asianosaisen katsotaan saaneen päätöksestä tiedon, jollei muuta näytetä, seitsemän päivän kuluttua kirjeen lähettämisestä. Käytettäessä tavallista sähköistä tiedoksiantoa asianosaisen katsotaan saaneen päätöksestä tiedon, jollei muuta näytetä, kolmantena päivänä viestin lähettämisestä.

Kunnan jäsenen katsotaan saaneen päätöksestä tiedon seitsemän päivän kuluttua siitä, kun pöytäkirja on nähtävänä yleisessä tietoverkossa.

Tiedoksisaantipäivää ei lueta valitusaikaan. Jos valitusajan viimeinen päivä on pyhäpäivä, itsenäisyyspäivä, vapunpäivä, joulukuun tai juhannusaatto tai arkilauantai, saa valituksen tehdä ensimmäisenä arkipäivänä sen jälkeen.

Valitusperusteet

Kunnallisvalituksen saa tehdä sillä perusteella, että

- päätös on syntynyt virheellisessä järjestyksessä,
- päätöksen tehnyt viranomainen on ylittänyt toimivaltansa tai
- päätös on muuten lainvastainen.

Valittajan tulee esittää valituksen perusteet valitusviranomaiselle ennen valitusajan päättymistä.

Valitusviranomainen

Valitus tehdään Pohjois-Suomen hallinto-oikeudelle

Postiosoite PL 189, 90101 Oulu

Käyntiosoite Torikatu 34-40, Oulu

Sähköpostiosoite pohjois-suomi.hao@oikeus.fi

Faksinumero 029 564 2841
Puhelinnumero 029 564 2800

Hallinto-oikeuden kirjaamon aukioloaika on 8–16.15

Valituksen voi tehdä myös hallinto- ja erityistuomioistuinten asiointipalvelussa osoitteessa <https://asiointi2.oikeus.fi/hallintotuomioistuimet>.

Valituksen muoto ja sisältö

Valitus on tehtävä kirjallisesti. Myös sähköinen asiakirja täyttää vaatimuksen kirjallisesta muodosta.

Valituksessa, joka on osoitettava valitusviranomaiselle, on ilmoitettava

1. päätös, johon haetaan muutosta (*valituksen kohteena oleva päätös*);
2. miltä kohdin päätökseen haetaan muutosta ja mitä muutoksia siihen vaaditaan tehtäväksi (*vaatimukset*);
3. vaatimusten perustelut;
4. mihin valitusoikeus perustuu, jos valituksen kohteena oleva päätös ei kohdistu valittajaan.

Valituksessa on lisäksi ilmoitettava valittajan nimi ja yhteystiedot. Jos puhevaltaa käyttää valittajan laillinen edustaja tai asiamies, myös tämän yhteystiedot on ilmoitettava. Yhteystietojen muutoksesta on valituksen vireillä ollessa ilmoitettava viipymättä hallintotuomioistuimelle.

Valituksessa on ilmoitettava myös se postiosoite ja mahdollinen muu osoite, johon oikeudenkäyntiin liittyvät asiakirjat voidaan lähettää (*prosessiosoite*). Mikäli valittaja on ilmoittanut enemmän kuin yhden prosessiosoitteen, voi hallintotuomioistuin valita, mihin ilmoitetuista osoitteista se toimittaa oikeudenkäyntiin liittyvät asiakirjat.

Valitukseen on liitettävä

1. valituksen kohteena oleva päätös valitusosoituksineen;
2. selvitys siitä, milloin valittaja on saanut päätöksen tiedoksi, tai muu selvitys valitusajan alkamisen ajankohdasta;
3. asiakirjat, joihin valittaja vetoaa vaatimuksensa tueksi, jollei niitä ole jo aikaisemmin toimitettu viranomaiselle.

Oikeudenkäyntimaksu

Muutoksenhakuasian vireille panijalta peritään oikeudenkäyntimaksu sen mukaan kuin tuomioistuinmaksulaissa (1455/2015) säädetään.

Pöytäkirja

Päätöstä koskevia pöytäkirjan otteita ja liitteitä voi pyytää Muonion kunnan kirjaamosta.

Postiosoite Muonion kunta, PL 3, 99301 Muonio
Käyntiosoite Puthaanrannantie 15 a, Muonio
Sähköpostiosoite kirjaamo@muonio.fi
Puhelinnumero 0400 686 211

Kirjaamon aukioloaika on maanantaista perjantaihin klo 8.30–15.30.

Muutoksenhakukielto

§66, §67, §68, §69, §70, §73, §77, §78

Muutoksenhakukielto

Oikaisuvaatimusta tai kunnallisvalitusta ei saa tehdä päätöksestä, joka koskee:

- vain valmistelua tai täytäntöönpanoa (KuntaL 136 §)
- virka- tai työehtosopimuksen tulkintaa tai soveltamista ja viranhaltija on jäsenenä viranhaltijayhdistyksessä, jolla on oikeus panna asia vireille työtuomioistuimessa (KVhl 50 § 2 mom.)
- etuusto-oikeuden käyttämättä jättämistä (EtuostoL 22 §)